

РАХУНКОВА ПАЛАТА

Затверджено
рішенням Рахункової палати
від 30.05.2017 № 12-2

З В І Т

про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу

Київ 2017

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА	3
ВСТУП.....	4
I. СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ РЕКОМЕНДАЦІЙ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОПЕРЕДНЬОГО АУДИТУ	5
II. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПИТАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НАДАННЯМ ПІЛЬГ І ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ ТА ВИКОРИСТАННЯМ СУБВЕНЦІЇ.....	7
III. ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ ПРИЗНАЧЕНЬ І ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ СУБВЕНЦІЇ У 2015, 2016 РОКАХ.....	15
3.1. Стан планування, розподілу та освоєння коштів субвенції.....	15
3.2. Законність використання коштів субвенції в окремих регіонах та ефективність управління ними.....	25
IV. СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДПОВІДНИХ КАТЕГОРІЙ ГРОМАДЯН ПІЛЬГАМИ І СУБСИДІЯМИ ЗА РАХУНОК КОШТІВ СУБВЕНЦІЇ	28
ВИСНОВКИ.....	34
ПРОПОЗИЦІЇ.....	38
Додаток 1	41
Додаток 2.....	44
Додаток 3.....	45

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення аудиту: стаття 98 Конституції України, статті 4, 7, 15 Закону України «Про Рахункову палату», План роботи Рахункової палати на II квартал 2017 року.

Предмет аудиту: кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг і житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу за КПКВК 3511230 (далі – субвенція); статистична, фінансова, управлінська, бухгалтерська, інша звітність та інформація про стан її надання і використання; розрахунки щодо визначення потреби в коштах за зазначеними видатками; нормативно-правові і розпорядчі акти та інші документи, які регламентують питання надання та використання субвенції, механізм управління та контролю за витрачанням субвенції у 2015-2016 роках.

Мета аудиту: встановлення фактичного стану справ та надання оцінки щодо обґрунтованості планування, повноти забезпечення потреби, своєчасності і повноти перерахування коштів субвенції, законності та ефективності їх використання, забезпечення реалізації прав окремих категорій громадян на передбачені законодавством пільги та житлові субсидії на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу у 2015 і 2016 роках. Оцінка стану нормативно-правового забезпечення цього питання та реагування на пропозиції Рахункової палати за результатами попереднього аудиту.

Об'єкти аудиту: Міністерство фінансів України (далі – Мінфін); Міністерство соціальної політики України (далі – Мінсоцполітики); департамент фінансів Сумської обласної державної адміністрації; управління соціального захисту населення Тростянецької райдержадміністрації; управління соціального захисту населення Сумської райдержадміністрації; департамент фінансів Чернігівської обласної державної адміністрації; фінансове управління Чернігівської райдержадміністрації; управління соціального захисту населення Чернігівської райдержадміністрації; департамент фінансів Дніпропетровської обласної державної адміністрації; департамент соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації; фінансове управління Новокодацької районної у м. Дніпрі ради; управління соціального захисту населення Новокодацької районної у м. Дніпрі ради; фінансове управління Дніпровської райдержадміністрації; управління соціального захисту населення Дніпровської райдержадміністрації; департамент фінансів Рівненської облдержадміністрації; департамент соціального захисту населення Рівненської облдержадміністрації; фінансове управління Березнівської райдержадміністрації Рівненської області; управління соціального захисту Березнівської райдержадміністрації Рівненської області.

Запити з питань аудиту надсилалися Державній казначейській службі України, департаментам соціального захисту Чернігівської та Сумської облдержадміністрацій.

Критерії оцінки:

використання коштів: продуктивність – повнота та своєчасність нарахування пільг та субсидій, забезпечення реалізації прав громадян на передбачені законодавством пільги та житлові субсидії на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу; результативність – досягнення запланованого рівня надання пільг і субсидій; економність – недопущення випадків неекономного, зайвого використання коштів державного бюджету; законність – дотримання законодавчих і нормативно-правових актів під час прийняття управлінських рішень уповноваженими органами;

ефективності управління коштами державного бюджету – обґрунтованість визначення потреби і розподілу коштів державного бюджету між територіями, своєчасність відкриття асигнувань, повнота перерахування та використання коштів;

стану внутрішнього контролю об'єкта аудиту – спроможність підрозділу внутрішнього аудиту об'єкта запобігати неефективному і незаконному використанню коштів державного бюджету та фактична результативність його діяльності у 2015 і 2016 роках.

Методи проведення аудиту: аналіз нормативно-правових, розпорядчих актів та інших документів, що регулюють надання і використання субвенції; дослідження результатів і методів роботи об'єктів аудиту щодо цього; документальна і фактична перевірка найбільш ризикованих фінансових розрахунків, аналіз бюджетної, статистичної, фінансової, управлінської та бухгалтерської звітності; отримання пояснень, аналіз інформації центральних і місцевих органів влади, одержаних на запити з питань аудиту.

Початкові обмеження щодо проведення аудиту: часові – 2015, 2016 роки; географічні – Дніпропетровська, Рівненська, Сумська, Чернігівська області.

За результатами аудиту складено 18 актів.

ВСТУП

Право на отримання пільг на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу за соціальною ознакою встановлено 14 законами України. Станом на початок 2015 року таке право мали 607 тис. осіб¹. Протягом 2015 року право на пільги низці категорій громадян було законодавчо зупинено, іншим встановлено їх надання залежно від доходів. З урахуванням зазначених та інших законодавчих змін право на пільги у 2016 році збереглося у 323 тис. громадян.

Поряд із вищезазначеним для забезпечення гарантованих конституційних прав громадян і недопущення їх звуження постановою Верховної Ради України від 18.03.1999 № 512-XIV «Про оплату житлово-комунальних послуг населенням України» було встановлено плату за житло і комунальні послуги у розмірі не більш як 15 відс. фактично отриманого середнього доходу сім'ї. За таких умов підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги вимагає забезпечення адекватного соціального захисту громадян, передусім

¹ За даними Мінсоцполітики.

малозабезпечених сімей. У домогосподарствах, які не мають централізованого опалення, газопостачання, такий захист реалізується шляхом часткового відшкодування витрат (**надання субсидії**) на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу. У 2015 році відповідну житлову субсидію призначено 617 тис.² домогосподарств, у 2016 році – 840 тис. домогосподарств.

Для забезпечення видатків на надання пільг і житлових субсидій по цьому виду енергоносіїв у державному бюджеті щороку затверджуються значні обсяги бюджетних призначень шляхом надання субвенції місцевим бюджетам, зокрема у 2014 році – **0,8 млрд грн**, у 2015 році – **1,1 млрд грн**, у 2016 році – **2,3 млрд грн**, тобто видатки зросли у 2016 році порівняно з 2014 роком майже утричі.

Слід зазначити, що протягом останніх 15 років (у тому числі у 2015, 2016 роках) пільги і субсидії надавались громадянам у готівковій формі (тобто їх надання було фактично монетизоване), що дало змогу громадянам самостійно вибирати види палива, його постачальників та ціни.

До уваги слід взяти і те, що результати аудиту із зазначеного питання, проведеного у 2015 році, засвідчили, зокрема, відсутність науково обґрунтованих норм забезпечення за рахунок субвенції твердим пічним побутовим паливом осіб, які мають право на отримання пільг (субсидій), у т. ч. відповідно до статей 43 і 48 Гірничого закону України, а також законодавчо встановлених термінів призначення та надання пільг (формування сільськими, селищними радами списків пільговиків і органами соціального захисту відповідних платіжних відомостей на виплату коштів), що створює ризики несвоєчасного отримання пільговиками відповідних коштів.

Значні обсяги видатків державного бюджету на надання населенню зазначених пільг і житлових субсидій у 2015, 2016 роках, соціальна значущість забезпечення в повному обсязі прав відповідних категорій громадян на передбачені законодавством соціальні гарантії щодо отримання пільг і житлових субсидій на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу, неврахування окремих рекомендацій Рахункової палати за результатами попереднього аудиту, зокрема відсутність на час проведення аудиту законодавчо встановлених термінів призначення та надання пільг, обумовили актуальність теми аудиту.

I. СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ РЕКОМЕНДАЦІЙ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОПЕРЕДНЬОГО АУДИТУ

Відповідно до Плану роботи Колегії Рахункової палати на 2015 рік, департаментом з питань використання коштів державного бюджету в регіонах проведено аудит використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу (звіт

² За даними Держстату.

затверджено постановою Колегії Рахункової палати від 12.03.2015 № 4-4).

Про результати аудиту поінформовано **Кабінет Міністрів України** (лист від 26.03.2015 № 18-587), **Міністерство фінансів України** (лист від 26.03.2015 № 18-588) і рекомендовано забезпечити планування та розподіл коштів субвенції між регіонами в необхідних обсягах, мінімізувати обсяги їх перерозподілу. **Мінсоцполітики** надіслано³ Висновок Колегії Рахункової палати від 12.03.2015 № 13/4-4.

Кабінет Міністрів України доручив⁴ Мінсоцполітики, Мінінфраструктури, Мінфіну, Міненерговугілля, Мінекономрозвитку розглянути рекомендації Рахункової палати і поінформувати про результати Уряд і Рахункову палату.

За результатами розгляду рекомендацій Рахункової палати Мінфін, Мінсоцполітики⁵ загалом погодилися із висновками Рахункової палати.

У 2015, 2016 роках **реалізовано низку заходів**, що відповідає рекомендаціям Рахункової палати.

Так, з 01.01.2017, згідно із Законом України від 20.12.2016 № 1789 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (далі – Закон № 1789), із підпункту «б» пункту 4 частини першої статті 89 Бюджетного кодексу **виключено положення** щодо компенсацій особам, які, згідно із статтями 43 і 48 Гірничого закону України, мають право на безоплатне отримання вугілля або торф'яного брикету на побутові потреби, але проживають у будинках, що мають центральне опалення, з розрахунку вартості 3,1 тонни вугілля або торф'яного брикету на побутові потреби на домогосподарство на рік. Тобто Бюджетний кодекс у цій частині **узгоджено** зі статтями 43, 48 Гірничого закону України, згідно з якими з 01.01.2015 замість вказаних компенсацій передбачено надання субсидій на оплату житлово-комунальних послуг та на придбання твердого палива або на оплату житлово-комунальних послуг відповідно у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України. Крім цього, відповідно до Закону № 1789, із частини четвертої статті 102 Бюджетного кодексу виключено положення щодо осіб, які мають таке право згідно із статтею 48 Гірничого закону України; компенсацій особам, які згідно із статтями 43 і 48 Гірничого закону України мають право на безоплатне отримання вугілля або торф'яного брикету на побутові потреби, але проживають у будинках, що мають центральне опалення.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 21.12.2016 № 986, втратила чинність постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2012 № 608 "Про забезпечення твердим пічним побутовим паливом осіб, які мають право на його отримання згідно із статтею 48 Гірничого закону України", якою була встановлена норма забезпечення твердим пічним паливом зазначеної категорії громадян у кількості 5,9 тонни на домогосподарство на рік.

³ Лист від 26.03.2015 № 18-588.

⁴ Доручення від 31.03.2015 № 13182/1/1-15.

⁵ Лист на адресу Кабінету Міністрів України та Рахункової палати від 16.04.2015 № 1863/0/10-15/5.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.12.2016 № 986 внесено зміни до Порядку надання пільг на придбання твердого палива і скрапленого газу за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 77 (далі – Порядок надання пільг), згідно з якими із пунктів 1 і 4 виключено положення щодо надання пільг окремим категоріям громадян відповідно до статті 48 Гірничого закону України. Як наслідок, щорічна потреба в коштах державного бюджету зменшена, за розрахунками спеціалістів Рахункової палати⁶, на суму понад **26 млн гривень**.

Мінфін поінформував Рахункову палату⁷ про те, що у разі надходження до нього пропозицій щодо удосконалення порядку надання пільг окремим категоріям громадян на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу разом з фінансово-економічними обґрунтуваннями, розрахунками та джерелами покриття можливих додаткових видатків Міністерство розгляне їх у встановленому порядку.

Водночас рекомендації Рахункової палати щодо внесення змін до Порядку надання пільг (зокрема до пунктів 5 і 7) у частині визначення чітких термінів формування сільськими, селищними радами списків пільговиків, а органами соціального захисту – відповідних відомостей на виплату коштів до цього часу не реалізовано. **Це створює ризики несвоєчасного отримання пільг особами, які мають на них право згідно із законодавством.**

II. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПИТАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НАДАнням ПІЛЬГ І ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ ТА ВИКОРИСТАННЯМ СУБВЕНЦІЙ

Згідно з частиною четвертою статті 102 Бюджетного кодексу України (у редакції до 01.01.2017), за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу надаються житлові субсидії та пільги 29 категоріям громадян.

Довідково. У 2001 році у державному бюджеті була затверджена субвенція на фінансування пільг і субсидій населенню на оплату електроенергії, природного і скрапленого газу, твердого палива, житлово-комунальних послуг та послуг зв'язку. З 2002 року фінансування зазначених видатків здійснювалося з державного бюджету вже за рахунок двох субвенцій, зокрема субвенції на надання пільг і субсидій населенню на оплату твердого і рідкого пічного побутового палива, скрапленого газу, квартирної плати, вивозу сміття та побутових відходів. За висновками аудиторів Рахункової палати (за результатами проведеного відповідного контрольного заходу у 2003 році), поділ зазначених видатків державного бюджету на дві окремі субвенції був штучним і зумовлений формами

⁶ Розрахунок: 3,1 т на одне домогосподарство на рік (норма згідно із статтею 48 Гірничого закону України) – 2,0 т на домогосподарство на рік (норма при наданні їм субсидії згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 23.04.2012 № 356) x 2,0 тис. грн (гранична вартість однієї тони) x 12 тис. громадян, які мали право на пільгу = 26400,0 тис. гривень.

⁷ Лист від 17.04.2015 № 31-09010-17-5/13329.

проведення розрахунків (грошові розрахунки та, відповідно, взаєморозрахунки за визначеними схемами за рахунок конкретних джерел доходів державного бюджету).

Право на пільги на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу за соціальною ознакою встановлено 14 законами України для 29 категорій громадян⁸ (додаток 1). Крім того, згідно із чотирма законами, пільги надавалися чотирьом категоріям громадян за професійною (службовою) ознакою.

Право на такі пільги реалізувалося у формі часткового або повного **відшкодування витрат** (знижка становить від 50 до 100 відс. граничної вартості) на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

Довідково. Станом на 01.01.2015 кількість громадян, які мають право на пільги з оплати твердого та рідкого пічного побутового палива та скрапленого газу, відповідно до даних Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги (далі – ЄДАРП), становила 606,9 тис. осіб. Найбільш численною категорією серед пільговиків за соціальною ознакою є громадяни, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, – 236,4 тис. осіб (39 відс.), і учасники війни – 175,5 тис. осіб (29 відсотків).

З 07.11.2015 втратив чинність Закон України «Про міліцію», яким було передбачено надання, зокрема, пільг на придбання твердого палива колишнім працівникам міліції (пенсіонерам). Новим Законом України «Про прокуратуру» не передбачено надання відповідних пільг пенсіонерам із числа слідчих прокуратури. Проте у ході аудиту встановлено, що відповідні зміни до статей 89 і 102 Бюджетного кодексу (в частині переліку пільгових категорій громадян, визначених зазначеними законодавчими актами) **до цього часу не внесені**.

Довідково. Листом від 13.02.2017 № 2850/0/2-17/20 Мінсоцполітики звернуло увагу Мінфіну на необхідність внесення відповідних змін до Бюджетного кодексу при доопрацюванні проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо пільг окремим категоріям громадян)».

Механізм надання пільг на придбання твердого палива і скрапленого газу за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам особам, які мають право на пільги за соціальною ознакою з придбання твердого та рідкого палива і скрапленого газу, відповідно до законів України, визначає Порядок надання пільг на придбання твердого палива і скрапленого газу за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 77.

Відповідно до Порядку надання пільг, для призначення пільг із придбання твердого палива і скрапленого газу особи звертаються до управлінь праці та соціального захисту населення районних, районних у містах Києві і Севастополі держадміністрацій, структурних підрозділів з питань праці та соціального захисту населення виконавчих органів міських, районних у містах рад або до сільських, селищних рад за зареєстрованим місцем проживання з відповідною заявою, до якої додають довідку про наявність у житловому приміщенні пічного опалення та/або кухонного вогнища на твердому паливі.

Довідково. З 30.12.2016, згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 21.12.2016 № 986 «Про внесення змін і визнання такими, що втратили чинність, деяких

⁸ Станом на 01.01.2015.

постанов Кабінету Міністрів України», до Порядку № 77 внесені зміни, зокрема у пункт 1 слова «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист» замінено словами «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист».

Однак Порядок надання пільг **не містить чітких термінів** щодо призначення пільг, що **створює ризики** неотримання пільг протягом тривалого часу відповідними категоріями громадян. Зокрема, Порядком надання пільг не передбачено термінів щодо складання сільськими, селищними радами списку осіб, які отримують пільгу, окремо за кожною пільговою категорією населення; звіряння управліннями соціального захисту зазначеного списку з інформацією, внесеною до ЄДАРП, і його затвердження; формування управліннями соцзахисту платіжних відомостей на виплату коштів для придбання твердого палива та скрапленого газу. Відсутні також механізм та конкретні терміни передачі інформації про **померлих пільговиків** органами державної реєстрації актів цивільного стану, які здійснили актовий запис про смерть, підрозділам соціального захисту **за місцем фактичної реєстрації пільговиків**, що призводить до несвоєчасного внесення змін до ЄДАРП і, як наслідок – нарахування пільг померлим громадянам.

Довідково. Згідно із пунктом 11 Порядку надання пільг, уповноважені органи після надходження коштів на їх рахунки, відкриті в територіальних управліннях Казначейства, готують відповідні виплатні документи (відомості) та у п'ятиденний строк здійснюють розрахунки згідно з нарахованими сумами щодо наданих пільг на придбання твердого палива і скрапленого газу.

Законом України від 28.12.2014 № 76-VIII «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» встановлено **врахування середньомісячного сукупного доходу сім'ї при наданні пільг** окремим категоріям громадян (зміни набули чинності з 01.07.2015)⁹.

Постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2015 № 389 затверджено Порядок надання пільг окремим категоріям громадян з урахуванням середньомісячного сукупного доходу сім'ї.

Довідково. Дія цього Порядку поширюється на окремі категорії осіб, які мають право на пільги за соціальною ознакою згідно із законами України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», «Про освіту», Основами законодавства України про охорону здоров'я, «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про захист рослин», «Про жертви нацистських переслідувань», «Про охорону дитинства», "Про соціальний захист дітей війни», «Про культуру», Кодексом цивільного захисту України.

Встановлено, що пільги, зазначені у пункті 1 цього Порядку (зокрема і щодо оплати послуг за користування паливом, скрапленим газом), надаються за

⁹ Якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Граничний розмір доходу: на 2015 рік – 1710 грн, на 2016 рік – 1930 грн (розрахований відповідно до статті 169.1.2 Податкового кодексу України).

рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам за умови, що середньомісячний сукупний дохід сім'ї пільговика в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців **не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу.**

Як наслідок, за даними Мінсоцполітики, кількість отримувачів пільг зменшилася у 2015 році порівняно з 2014 роком: які користуються скрапленням газом – на 12 відс., твердим пічним паливом – на 20 відсотків.

Житлова субсидія населенню на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива **надається готівкою один раз на рік** за рахунок коштів субвенції.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива» затверджено Положення про порядок призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива (далі – Положення № 848).

Згідно з пунктом 2 Положення № 848, субсидія призначається у разі, коли житлове приміщення **не забезпечується** електро-, тепло- або газопостачанням для опалення.

Довідково. Призначення субсидій та контроль за їх цільовим використанням, відповідно до пункту 3 Положення № 848, здійснюється структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у містах Києві і Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх створення) рад. У сільській місцевості приймання заяв з необхідними документами для призначення субсидій та передачу їх відповідним структурним підрозділам з питань соціального захисту населення здійснюють уповноважені особи, які визначаються виконавчими органами сільських і селищних рад.

Відповідно до пункту 4 Положення № 848, субсидія призначається за наявності різниці між розміром плати за скраплений газ, тверде та рідке пічне побутове паливо у межах соціальної норми житла та соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами і обсягом визначеного Кабінетом Міністрів України **обов'язкового відсотка платежу.**

Згідно з пунктом 12 Положення № 848, субсидія призначається виходячи з річного доходу осіб за попередній календарний рік.

Пунктом 17 Положення № 848 встановлено, що розрахунки щодо визначення розміру субсидій для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива здійснюються у такій послідовності:

1) визначається річний сукупний дохід громадян, зареєстрованих у житловому приміщенні (будинку), і обов'язкова частка плати за скраплений газ, тверде та рідке пічне побутове паливо у цьому доході;

2) визначається розмір плати за скраплений газ, тверде та рідке пічне побутове паливо на календарний рік у межах встановлених норм споживання;

3) визначається розмір субсидії як різниця між вартістю плати за скраплений газ, тверде та рідке пічне побутове паливо на календарний рік у межах норм споживання і обсягом визначеного платежу.

Протягом 2015, 2016 років до Положення № 848 дев'ятьма постановами Кабінету Міністрів України внесено низку змін і доповнень, якими **дещо спрощено та уточнено** порядок призначення і надання субсидій.

Довідково. Зокрема, змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2015 № 106 (набрали чинності з 01.05.2015), передбачено призначення субсидії на підставі лише двох документів – заяви і декларації (скасовано необхідність надання громадянами довідок про доходи). Право на оформлення субсидій надано особам, які не зареєстровані у житловому приміщенні, але орендують житло і оплачують вартість житлово-комунальних послуг на підставі письмового договору найму (оренди) житла. Для отримання субсидії громадянам більше не обов'язково звертатися особисто до органу соціального захисту населення, оскільки відповідні документи можуть бути надіслані поштою або передані через уповноважених сільських та селищних рад.

Змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2015 № 475, передбачено врегулювання питання відсутності інформації про склад зареєстрованих у житловому приміщенні осіб (субсидія призначається на підставі відомостей, зазначених у декларації); визначення в декларації лише видів доходів і джерел їх отримання (без зазначення сум), інші дані органи соціального захисту отримують самостійно за запитами.

Змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 № 752, передбачено, зокрема, призначення субсидії одній із зареєстрованих у житловому приміщенні особі, незалежно від того, чи відкрито на неї особовий рахунок на сплату послуг, а також орендарям. Визначено вичерпний перелік документів, які враховуються під час прийняття рішення про призначення субсидії з урахуванням лише фактично проживаючих осіб (існуючий перелік доповнено), не враховуються особи, які зареєстровані, але фактично не проживають. Передбачено, що якщо субсидія призначена за рішенням комісії, призначення її на наступний термін здійснюється на підставі того ж рішення.

Змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 27.04.2016 № 319, передбачено, зокрема, можливість подання заяви і декларації для призначення субсидії в електронному вигляді технічними засобами (у тому числі з використанням електронного цифрового підпису). Крім того, встановлено, що у разі призначення субсидії пільги з оплати житлово-комунальних послуг та придбання твердого палива і скрапленого газу особам, які зареєстровані (фактично проживають) у житловому приміщенні, у період її отримання **не нараховуються** (у попередній редакції субсидії призначались з урахуванням пільг).

Водночас Положенням № 848 (пункт 13) конкретно **не було визначено** строків призначення субсидії та повідомлення громадян про її надання, а також відповідальності за невчасне її призначення, **що призводило** у 2015, 2016 роках до фактів призначення субсидій через декілька місяців після подання громадянами відповідних заяв і документів до підрозділів з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій і рад.

Довідково. Постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2017 № 300 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» внесено зміни до Положення № 848 (пункт 13), якими, зокрема, визначено, що рішення про призначення (непризначення) субсидії приймається **протягом десяти днів** після подання заяви та отримання відомостей, визначених абзацами дев'ятим-тринадцятим цього пункту. При цьому структурним підрозділом з питань соціального захисту населення **повідомляється заявнику про призначення (непризначення) субсидії**. Повідомлення про призначення субсидії може надсилатися електронною поштою, засобами мобільного зв'язку (смс-повідомленням).

Статтею 102 Бюджетного кодексу України передбачено, що **натуральні норми** забезпечення населення твердим та рідким пічним побутовим паливом і скрапленим газом, відповідно до яких населенню будуть надаватися пільги і житлові субсидії готівкою для відшкодування витрат на їх придбання, затверджуються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями в межах мінімальних норм та граничних показників їх вартості, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Мінімальні норми забезпечення населення твердим паливом і скрапленим газом та граничні показники їх вартості для надання пільг і житлових субсидій за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам встановлені постановою Кабінету Міністрів України від 23.04.2012 № 356 (далі – Постанова № 356), зокрема: 1) твердим паливом і скрапленим газом для надання **пільг** – відповідно **1 тонна та один балон** на домогосподарство на рік; 2) твердим паливом для надання житлових **субсидій** – **2 тонни** на домогосподарство на рік; 3) скрапленим газом, який використовується для приготування їжі, для надання населенню житлових **субсидій** виходячи з розрахунку: **два балона** (42 кілограми) на рік на одну-дві особи, три балона (63 кілограми) – на три-чотири особи, чотири балона (84 кілограми) – на п'ять і більше осіб.

Таким чином, встановлені Урядом норми забезпечення населення твердим паливом та скрапленим газом для надання житлових **субсидій удвічі перевищують норми, встановлені для надання пільг. При цьому наукове обґрунтування таких норм у Мінсоцполітики відсутнє.**

Довідково. Пунктом 2 Постанови № 356 (у редакції до 02.09.2016) було визначено, що для надання пільг і житлових субсидій населенню на придбання твердого палива і скрапленого газу за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам застосовуються граничні показники вартості: твердого палива – 950 грн за одну тонну; скрапленого газу – 121,88 грн за один балон; у наступних роках зазначені граничні показники вартості твердого палива і скрапленого газу індексуються на коефіцієнт (Кі), який визначається за встановленою формулою. Особам, які для опалення житлових приміщень використовують рідке пічне побутове паливо, пільги надаються виходячи з розрахунку вартості 1 тонни твердого палива, а субсидії для відшкодування витрат на його придбання – з вартості затвердженої у регіоні натуральної норми забезпечення населення твердим паливом. У разі використання скрапленого газу, що зберігається у групових резервуарних установках, мінімальна норма забезпечення таким газом становить 42 кілограми на одну особу на рік, але не більш як 210 кілограмів.

З 02.09.2016, згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2016 № 540 «Деякі питання надання пільг і житлових субсидій населенню на придбання твердого палива і скрапленого газу» (далі – Постанова № 540), підпункти 1 і 2 пункту 2 Постанови № 356 викладено у новій редакції, якою передбачено, що:

1) для надання пільг і житлових субсидій населенню на придбання твердого палива і скрапленого газу за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у 2016 році застосовуються такі граничні показники вартості: твердого палива – 2000 грн за одну тонну; скрапленого газу – 200 гривень за один балон;

2) у наступних роках зазначені граничні показники вартості твердого палива і скрапленого газу індексуються на коефіцієнт (Кі), який визначається за формулою, у якій враховано **прогнозні індекси споживчих цін за попередні роки та поточного року.**

Постановою Кабінету Міністрів України від 27.07.98 № 1156 «Про новий розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у разі надання житлової субсидії» (зі змінами, внесеними, зокрема, у 2014–2016 роках) встановлено, що за умови призначення житлової субсидії за придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива громадяни, які зареєстровані і фактично проживають у житловому приміщенні, **сплачують частку їх сукупного доходу за попередній календарний рік**, яка визначається за формулою, у якій враховано, зокрема, коефіцієнт доходу домогосподарства, а також базову норму оплати за житлово-комунальні послуги – **15 відс. середньомісячного сукупного доходу домогосподарства**.

Таким чином, показники, на підставі яких розраховується частка плати за послуги для домогосподарств (частка доходу), спрямовані на **підтримку найбільш соціально вразливих верств населення (домогосподарств)**.

На 2015 рік Законом України від 28.12.2014 № 80 «Про Державний бюджет України на 2015 рік» Міністерству фінансів України (загальнодержавні витрати) за бюджетною програмою 3511230 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу» **затверджені бюджетні призначення в обсязі 806,4 млн гривень**. У додатку 7 до зазначеного Закону обсяг субвенції наведений у розрізі обласних бюджетів та міського бюджету міста Києва. Кабінет Міністрів України протягом року приймав рішення про збільшення обсягу субвенції шляхом перерозподілу коштів з інших державних соціальних програм, внаслідок чого призначення за субвенцією на 2015 рік були затверджені в сумі **1128,4 млн гривень**.

На 2016 рік Законом України від 25.12.2015 № 928 «Про Державний бюджет України на 2016 рік» за КПКВК 3511230 Мінфіну (загальнодержавні витрати) **затверджені бюджетні призначення в обсязі 1205,2 млн грн** з відповідним розподілом за обласними бюджетами та бюджетом міста Києва (додаток № 7 до Закону). Змінами до розпису бюджету, внесеними Урядом протягом року, призначення затверджені в сумі **2294,8 млн гривень**.

Постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256 затверджений Порядок фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з державного бюджету (далі – Порядок № 256).

Пунктом 3 Порядку № 256 головними розпорядниками коштів **місцевих бюджетів** на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення визначено керівників головних управлінь, управлінь, відділів та інших самостійних структурних підрозділів місцевих держадміністрацій, виконавчих органів рад, до компетенції яких належать питання праці та соціального захисту населення.

Законом України від 28.12.2014 № 76-VIII¹⁰ внесено, зокрема, зміни до статей 43 і 48 Гірничого закону України, згідно з якими замість компенсацій особам, які мають право на безоплатне отримання вугілля або торф'яного брикету на побутові потреби (3,1 тонни на одне домогосподарство), але проживають у будинках, що мають центральне опалення, передбачено надання субсидій на оплату житлово-комунальних послуг та на придбання твердого палива або на оплату житлово-комунальних послуг.

Проте аудитом встановлено, що окремі законодавчі та нормативні акти до цього часу не узгоджені з нормами Гірничого закону України.

Так, Законом України від 20.12.2016 № 1789 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» внесено, зокрема, відповідні зміни до пункту 4 частини першої статті 89 і частини четвертої статті 102 щодо надання компенсацій особам, які, згідно із статтями 43 і 48 Гірничого закону України, мають право на безоплатне отримання вугілля або торф'яного брикету на побутові потреби. Проте **не були внесені** зміни до частини другої статті 102 Бюджетного кодексу щодо виключення осіб, які мають право на пільги (за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу) згідно із статтею 48 Гірничого закону України з розрахунку вартості 3,1 тонни вугілля або торф'яного брикету на побутові потреби на домогосподарство на рік. **Отже, на сьогодні існує неузгодженість між частиною другою та четвертою статті 102 Бюджетного кодексу України.**

Не відповідають чинному законодавству (пункту 4 частини першої статті 89 і частині четвертій статті 102 Бюджетного кодексу, статтям 43 і 48 Гірничого закону України) положення пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256, а також пунктів 5, 6, 8 і 9 Порядку № 256 щодо надання компенсації особам, які, згідно із статтями 43 і 48 Гірничого закону України, мають право на безоплатне отримання вугілля на побутові потреби, але проживають у будинках, що мають центральне опалення, за рахунок субвенцій з державного бюджету.

Довідково. За інформацією Мінфіну,¹¹ для урегулювання порушених питань Міністерством підготовлено проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо пільг окремим категоріям громадян)» і проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 2002 р. № 256», якими пропонується внести відповідні зміни до статей 89 і 102 Бюджетного кодексу України та постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256. Ці проекти нормативно-правових актів узгоджуються з центральними органами виконавчої влади та найближчим часом будуть надані на розгляд Кабінету Міністрів України.

Отже, у 2015, 2016 роках Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України прийнято ряд змін щодо нормативно-правового забезпечення питань надання пільг і призначення субсидій для

¹⁰ «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України».

¹¹ Лист від 25.05.2017 № 09010-20-13/14001.

відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, що сприяло оптимізації нормативної бази і підтримці найбільш соціально вразливих верств населення (домогосподарств).

Водночас такі зміни не внесені до окремих положень Бюджетного кодексу України, постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256 та Порядку № 256, зокрема в частині реалізації прав окремих категорій громадян, встановлених статтями 43 і 48 Гірничого закону України, а також у зв'язку із втратою чинності Законом України «Про міліцію» та прийняттям нового Закону України «Про прокуратуру». За інформацією Мінфіну, відповідні проекти нормативно-правових актів щодо внесення змін до законодавства узгоджуються з центральними органами виконавчої влади та найближчим часом будуть надані на розгляд Кабінету Міністрів України.

Залишаються законодавчо невизначеними терміни формування органами соціального захисту на місцях відомостей на виплату пільг, що негативно впливає на оперативність таких виплат.

III. ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ ПРИЗНАЧЕНЬ І ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ СУБВЕНЦІЙ У 2015, 2016 РОКАХ

3.1. Стан планування, розподілу та освоєння коштів субвенції

Аудитом встановлено, що при складанні проекту держбюджету на 2015 і 2016 роки обсяг субвенції Мінфіном було розраховано за різними алгоритмами, за відсутності методики та правил його обрахунку, затвердження яких передбачено статтею 7 Бюджетного кодексу України.

Довідково. За інформацією Мінфіну,¹² розрахунок обсягу субвенції щороку здійснюється ним на підставі даних Мінсоцполітики щодо чисельності отримувачів пільг і житлових субсидій за регіонами, прогнозної граничної вартості твердого палива і скрапленого газу, середнього розміру субсидій тощо. Визначення методики і правил обрахунку субвенції має розглядатися насамперед Мінсоцполітики, яке забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері соціального захисту та здійснює нормативно-правове регулювання у сфері соціального захисту населення.

Зокрема, з метою складання проекту Державного бюджету України на 2015 рік (аналогічно на 2016 рік) і проведення розрахунків обсягу міжбюджетних трансфертів на окремі програми соціального захисту населення Мінфін звернувся¹³ до Мінсоцполітики з проханням надати інформацію, у т. ч. щодо прогнозної кількості одержувачів пільг та житлових субсидій на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу.

Мінсоцполітики¹⁴ надало Мінфіну дані щодо кількості осіб, які мають право на пільги на придбання твердого палива і скрапленого газу відповідно станом на 01.01.2014 і 01.01.2015, і кількості домогосподарств – отримувачів

¹² Лист від 25.05.2017 № 09010-20-13/14001.

¹³ Листи від 06.03.2014 № 31-07310-28-5/4872, від 24.04.2015 № 31-09010-33-5/14024.

¹⁴ Листи від 01.04.2014 №2959/0/14-14/5, від 18.06.2015 № 9080/0/14-15/5.

субсидій, середнього розміру субсидій у 2013 і 2014 роках, тобто **не прогнозу** кількість отримувачів пільг та субсидій, а фактичну станом на початок року, що передує плановому.

Аудитом встановлено, що дані Мінсоцполітики щодо кількості осіб, які мають право на пільги при розрахунку обсягу субвенції на 2015 рік, Мінфіном **не використовувалися**. У процесі планування коштів субвенції на 2015 і 2016 роки дані **щодо потреби в коштах субвенції від місцевих органів виконавчої влади Мінфіном не збиралися**.

Довідково. Згідно з поясненнями, наданими посадовцями департаменту видатків бюджету соціальної сфери Мінфіну, застосування різних алгоритмів планування коштів субвенції пов'язано із доопрацюванням проекту держбюджету на 2015 рік у грудні 2014 року та актуалізацією показників, на підставі яких здійснено розрахунки. Для розрахунку проекту державного бюджету на 2015 рік Мінсоцполітики надало дані щодо чисельності пільговиків станом на 01.01.2014, які вже не були актуальними на грудень 2014 року.

Розрахунок планового обсягу субвенції **на 2015 рік** здійснено Мінфіном на підставі затвердженого в додатку № 7 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" (без урахування видатків АР Крим і м. Севастополь) обсягу субвенції в сумі 803 677,2 тис. грн, який у зв'язку з підвищенням граничної вартості твердого палива у 2015 році збільшено на 174 475,8 тис. грн (розраховано Мінфіном) і зменшено на 171 775,7 тис. грн (видатки, які у 2014 році спрямувались на реалізацію статей 43 і 48 Гірничого закону, у зв'язку із внесеними змінами Законом України від 28.12.2014 № 76-VIII¹⁵ до нього право на пільги (компенсації) у 2015 році скасовано).

Отже, **на 2015 рік** плановий обсяг субвенції розрахований Мінфіном на рівні **806 377,3 тис. грн**, який розподілено між регіонами пропорційно питомій вазі фактичних нарахувань за січень-листопад 2014 року.

Аудитом встановлено, що розрахунок планового обсягу субвенції **на 2016 рік** здійснено Мінфіном окремо за пільгами та субсидіями, які для визначення загального обсягу субвенції було просумовано.

Розрахунок обсягу видатків на надання **пільг** здійснено Мінфіном на підставі інформації Мінсоцполітики (лист від 18.06.2015 № 9080/0/14-15/5) щодо чисельності осіб, які мають право на пільги на придбання твердого палива і скрапленого газу станом на 01.01.2015, та прогнозованої вартості 1 тонни твердого палива (визначена на рівні 1646,9 грн) і 1 балона скрапленого газу (211,3 грн), що враховує індексацію граничних показників їх вартості на відповідний коефіцієнт.

Довідково. Розрахунок здійснювався шляхом множення кількості осіб, які мають право на пільги, на прогнозу вартість 1 тонни твердого палива (балона скрапленого газу) з урахуванням рівня пільги відповідно до чинного законодавства (50, 75 або 100 відсотків). Розрахункова потреба в коштах субвенції на надання пільг на придбання твердого палива та скрапленого газу на 2016 рік становила 576 402,4 тис. гривень.

Розрахунок обсягу видатків на надання **субсидій**, які фінансуються за рахунок коштів субвенції, здійснено Мінфіном на підставі даних Держстату за

¹⁵ Закон України від 28.12.2014 № 76-VIII «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України».

січень-вересень 2015 року шляхом множення кількості домогосподарств, яким призначено субсидію (всього 351 312), на середній розмір субсидій, отриманих на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива (1367,1 грн). Зазначена інформація бралася на сайті Держстату (<http://www.ukrstat.gov.ua>). Розрахункова потреба на надання субсидій була збільшена на орієнтовний прогнозний індекс споживчих цін на 2016 рік (14,2 відс.) та становила на 2016 рік 628 770,4 тис. гривень.

Отже, **на 2016 рік** обсяг субвенції, розрахований Мінфіном на рівні **1 205 172,8 тис. грн**, був визначений відповідно до чисельності осіб, які мають право на пільги станом на 01.01.2015, і проіндексованої вартості твердого палива і скрапленого газу та чисельності домогосподарств – отримувачів субсидій і середнього розміру субсидій станом на 01.10.2015 з урахуванням збільшення на прогнозний індекс споживчих цін.

✓ *Своєчасність, повнота перерахування та освоєння коштів субвенції*

Результати аудиту показали, що затверджений обсяг субвенції, починаючи з вересня 2015 року, не забезпечив фінансування в повному обсязі фактичних нарахувань на надання пільг і субсидій. Так, станом на 01.10.2015 обсяг фактичних нарахувань (з урахуванням заборгованості) становив 847 952,8 тис. грн, що на 41 575,5 тис. грн перевищувало річний обсяг затверджених видатків субвенції. Станом на 01.11.2015 обсяг фактичних нарахувань (з урахуванням заборгованості) становив уже 928 632,2 тис. грн, що на 122 254,9 тис. грн (15 відс.) перевищило річний обсяг субвенції (806 377,3 тис. гривень).

Зростання обсягів нарахувань пов'язано із значним збільшенням кількості домогосподарств, яким призначено субсидію на тверде паливо і скраплений газ, та, відповідно, обсягів відшкодування (у 2015 році порівняно з 2014 роком сума призначених готівкою субсидій зросла у 4,2 раза – з 203,7 млн грн до 862,2 млн грн відповідно) та **збільшенням** порівняно з 2014 роком на 26 відс. **граничних показників вартості твердого палива і скрапленого газу** через зростання індексу споживчих цін. З метою забезпечення проведення в повному обсязі розрахунків та уникнення нарощування простроченої кредиторської заборгованості Мінсоцполітики та облдержадміністрації потягом 2015 року зверталися до Мінфіну з проханням збільшити обсяг видатків субвенції та внести зміни до помісячного розпису.

Довідково. Зокрема, Мінсоцполітики листами від 29.09.2015 № 14681/0/14-15/5 і від 08.09.2015 № 13515/0/14-15/172 звернулося до Мінфіну з проханням розглянути можливість збільшення обсягу субвенції на 2015 рік відповідно Херсонській та Миколаївській областям. Сумська облдержадміністрація зверталася¹⁶ до Мінфіну з проханням збільшити асигнування травня та липня за рахунок зменшення асигнувань грудня та сприяти вирішенню питання збільшення області річного обсягу асигнувань на 8,5 млн гривень.

З огляду на зазначене Мінфіном було розраховано та подано Кабінету Міністрів України для затвердження два перерозподіли видатків субвенції (між

¹⁶ Листи Сумської облдержадміністрації від 29.04.2015 № 01-17/2402 і від 05.05.2015 № 01-17/2454 та від 26.06.2015 № 01-17/3658.

субвенціями на здійснення програм соціального захисту), один з яких щодо збільшення загального обсягу субвенції¹⁷ на 323 270,3 тис. грн (затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.11.2015 № 1191-р) здійснено на підставі очікуваних до кінця року нарахувань, отриманих з областей, інший (щодо зменшення загального обсягу субвенції на 1 220,4 тис. грн) – на підставі фактичних нарахувань станом на 01.12.2015 (затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.12.2015 № 1347-р).

Отже, протягом 2015 року затверджений обсяг видатків субвенції збільшено Урядом (за рахунок зменшення обсягу субвенції на житлово-комунальні послуги за КПКВК 3511250) на 322 049,9 тис. грн (на 40 відс.) – з 806 377,3 тис. грн до 1 128 427,2 тис. гривень.

Довідково. В окремих випадках показники помісячного розпису субвенції значною мірою не покривали обсягів фактичних нарахувань. Зокрема, по Сумській області за наявності кредиторської заборгованості станом на початок квітня, травня та червня 2015 року в обсягах більш як 17 млн грн затверджені на ці періоди асигнування становили від 3,0 до 3,2 млн гривень. По Запорізькій області¹⁸ борг перед одержувачами пільг та субсидій станом на 03.06.2015 становив 14,3 млн грн, який, відповідно до затвердженого помісячного розпису, можна було погасити лише в листопаді 2015 року

Аналіз виконання помісячного розпису показав, що протягом року його показники в цілому виконувалися в межах від 48 до 95 відс. (станом на 01.06.2015 недовиконання становило 83 832,8 тис. грн), тоді як в окремих регіонах обсяги фактичних нарахувань були більші, ніж затверджені місячні ліміти, та потребували додаткового коригування.

Аудитом встановлено, що **причина цього – нездійснення Мінфіном як головним розпорядником коштів своєчасного перерозподілу асигнувань помісячного розпису субвенції між обласними бюджетами.** Протягом року для одних місцевих бюджетів обсяг фактичних нарахувань був вищим за планові місячні призначення, для інших – меншим, що призводило до недовиконання помісячного розпису за коштами субвенції в цілому та зростання обсягів непрофінансованих видатків відповідних місцевих бюджетів.

Довідково. Наприклад, станом на 01.06.2015 обсяг фактичних нарахувань по Вінницькій області – 36 044,91 тис. грн, тоді як помісячним розписом станом на 01.07.2015 (коли фінансуються нарахування станом на 01.06.2015) передбачено та фактично виділено 27 875,6 тис. гривень. По Запорізькій області станом на 01.06.2015 нарахування становили 21 879,5 тис. грн, тоді як помісячним розписом станом на 01.07.2015 передбачено та фактично виділено 10 238,6 тис. гривень. Тобто затверджений на січень-червень помісячним розписом обсяг субвенції по цих областях **був недостатнім** для фінансування фактичних нарахувань.

¹⁷ За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот (далі – субвенція на житлово-комунальні послуги).

¹⁸ Відповідно до листа від 04.06.2015 № 01.2-154 департаменту соціального захисту населення Запорізької облдержадміністрації.

Водночас по Київській області станом на 01.06.2015 обсяг фактичних нарахувань становив 561,7 тис. грн, помісячним розписом станом на 01.07.2015 передбачено виділити 6299,2 тис. грн, фактично виділено 561,7 тис. грн (виконання розпису за січень-червень – лише 8,9 відс.); по Харківській області станом на 01.06.2015 обсяг фактичних нарахувань – 143,5 тис. грн, помісячним розписом станом на 01.07.2015 передбачено виділити 8083,9 тис. грн, фактично виділено 143,5 тис. грн (виконання розпису за січень-червень становило **1,8 відсотка**). Станом на 01.08.2015 показник виконання помісячного розпису по Київській області – **7,1 відс.** від передбаченого на вказаний період, по Харківській – **6 відсотків**.

Дані в розрізі регіонів про затвердження, розподіл асигнувань і стан розрахунків за коштами субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у 2015 році наведено в додатку 2. Аналіз наведених у ньому показників свідчить, що у **2015 році** обсяг нарахувань (з урахуванням заборгованості) становив 1 262 358,3 тис. гривень. Із передбачених 1 128 427,2 тис. грн субвенції виділено 1 121 815,0 тис. грн асигнувань (повністю профінансований обсяг нарахувань станом на 01.12.2015), річний розпис за коштами субвенції виконано на **99,4 відсотка**. Недовиділено та не перерозподілено на інші державні програми соціального захисту кошти субвенції в сумі 6 612,2 тис. гривень.

Довідково. Найбільший обсяг недовиконання розпису (20,5 відс.) рахується по Луганській області через перевищення затверджених обсягів субвенції (6249,9 тис. грн) над фактичними нарахуваннями (станом на 01.12.2015 – 4 968,2 тис. гривень).

Станом на 01.01.2016 до державного бюджету **повернено всього невикористаних коштів субвенції в сумі 719,6 тис. грн (0,06 відс. від виділеного)**, крім того, 2,5 тис. грн (по Черкаській області) повернено до державного бюджету в I кварталі 2016 року.

Законом України від 25.12.2015 № 928-VIII «Про Державний бюджет України на **2016 рік**» затверджено видатки загального фонду державного бюджету за КПКВК 3511230 (видатки субвенції) в сумі **1 205 172,8 тис. грн**, які були розподілені 24-м обласним бюджетам та міському бюджету м. Києва. Протягом 2016 року затверджений у законі про держбюджет на 2016 рік обсяг видатків субвенції залишався незмінним.

Аудитом встановлено, що станом на 01.10.2016 обсяг фактичних нарахувань з урахуванням заборгованості становив вже 1 527 996,4 тис. грн, тобто на 322 823,6 тис. грн (**27 відс.**) перевищував затверджений обсяг субвенції. Як і у 2015 році, зростання у 2016 році обсягів фактичних нарахувань пов'язане переважно із збільшенням чисельності осіб, яким призначено житлові субсидії. Крім того, постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2016 № 540 **змінено** граничні показники вартості твердого палива і скрапленого газу для надання у 2016 році пільг і субсидій населенню до 2000 гривень за 1 тону твердого палива, що на 46 відс. вище, ніж у 2015 році (при плануванні закладено 1646,9 грн), і до 200 гривень за один балон скрапленого газу, що на 14 відс. більше, ніж у попередньому році (при плануванні – 211,3 гривні).

Довідково. На адресу Мінфіну надходили численні звернення з регіонів щодо необхідності збільшення обсягу субвенції. Зокрема, відповідно до інформації Дніпропетровської облдержадміністрації (лист до Мінфіну від 30.11.2016 №13-5312/0/2-16),

в області не було забезпечено потреби плановими призначеннями субвенції на суму 12,3 млн грн у зв'язку із збільшенням майже у два рази кількості отримувачів твердого палива і скрапленого газу готівкою (станом на 23.11.2015 – 6631 домогосподарство, на 25.11.2015 – 11828) і збільшенням граничних показників вартості твердого палива і скрапленого газу. Вінницька облдержадміністрація (лист від 02.11.2016 № 01.01-26/7189) зазначила, що через бюджетну заборгованість зростає соціальна напруга перед отримувачами субсидій на селі, оскільки з настанням опалювального періоду громадяни не можуть отримати кошти, додаткова потреба в коштах субвенції становить 72,0 млн гривень.

Зважаючи на проблеми, що виникли, Мінфін розрахував і подав Кабінету Міністрів України для затвердження **три перерозподіли** обсягів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення програм соціального захисту, відповідно до яких, зокрема, загальний обсяг субвенції збільшено (за рахунок зменшення обсягу призначень за субвенцією на житлово-комунальні послуги за КПКВК 3511250) на 1 089 650,9 тис. грн (**90,4 відс.**) – до **2 294 823,7 тис. гривень**. Ці перерозподіли затверджено Кабінетом Міністрів України розпорядженнями від 09.11.2016 № 823-р, від 30.11.2016 № 896-р і від 21.12.2016 № 981-р.

Протягом 2016 року, незважаючи на те, що в окремих регіонах обсяги фактичних нарахувань були більшими за затвержені місячні ліміти, що потребувало додаткового фінансування, виконання показників помісячного розпису в цілому за субвенцією коливалося від 78,5 відс. до 99 відсотків. Недовиконання у 2016 році в повному обсязі планових показників, як і у 2015 році, пов'язано з **нездійсненням** Мінфіном **своєчасного перерозподілу** асигнувань помісячного розпису субвенції між обласними бюджетами.

Довідково. Станом на 01.06.2016 обсяг фактичних нарахувань по Вінницькій області становив 63 717,3 тис. грн, тоді як помісячним розписом станом на 01.07.2016 (коли фінансуються нарахування станом на 01.06.2016) передбачено та фактично виділено 54 014,5 тис. грн; по Житомирській області нарахування станом на 01.06.2016 – 77 468,5 тис. грн, помісячним розписом станом на 01.07.2016 передбачено та фактично виділено 67 435,6 тис. грн, тобто затверджений на січень-червень помісячним розписом обсяг субвенції для цих областей був недостатнім для фінансування фактичних нарахувань. Водночас по Одеській області станом на 01.06.2016 нараховано 7 625,9 тис. грн, помісячним розписом станом на 01.07.2016 передбачено виділити 36 581,6 тис. грн, виділено 7 625,9 тис. грн (виконання розпису за січень-червень – 20,8 відсотка).

Дані в розрізі регіонів про затвердження, розподіл асигнувань і стан розрахунків за коштами субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у 2016 році наведено в додатку 3. Аналіз наведених у ньому показників свідчить, що у **2016 році** обсяг нарахувань (з урахуванням заборгованості) становив 2 512 667,1 тис. грн, що більше, ніж аналогічний показник 2015 року (1 262 358,3 тис. грн) на 1 250 308,8 тис. грн, або **практично удвічі**. Із передбачених 2 294 823,7 тис. грн субвенції виділено 2 282 355,3 тис. грн (повністю профінансований обсяг нарахувань станом на 01.12.2015), річний розпис асигнувань виконано на **99,5 відсотка**. Недовиділено та не перерозподілено на інші державні програми соціального захисту кошти субвенції в сумі 12 468,4 тис. гривень.

Крім того, як встановлено аудитом у *Чернігівській області*, у грудні

2016 року з передбачених помісячним розписом 41461,8 тис. грн субвенції фактично виділено з державного бюджету 40784,7 тис. грн (на **677,1 тис. грн менше**, ніж заплановано. Це зумовлено тим, що районними/міськими управліннями соцзахисту не були зареєстровані зобов'язання на цю суму.

Найбільший обсяг недовиконання розпису (62 відс.) рахується по м. Києву (через перевищення у 2,6 раза затверджених обсягів субвенції (537,5 тис. грн) над фактичними нарахуваннями (станом на 01.12.2016 – 204,5 тис. гривень). Касові видатки за субвенцією у 2016 році становили **2 279 776,7 тис. грн**, залишок коштів субвенції на кінець бюджетного періоду на рахунках місцевих бюджетів Донецької області – 23,5 тис. гривень. Станом на 01.01.2017 до державного бюджету повернено невикористані кошти субвенції в сумі 2 555,2 тис. грн (0,1 відс. від виділеного), крім того, 23,5 тис. грн повернено на початку 2017 року.

Під час аудиту встановлено, що як у 2015, так і у 2016 році **головними причинами повернення наприкінці бюджетного року** невикористаних коштів субвенції (відповідно 719,6 тис. грн і 2 555,2 тис. грн) були смерть отримувачів пільг та субсидій; повернення неправомірно нарахованих пільг та субсидій за результатами проведених спеціалістами управлінь соцзахисту перевірок; несвоєчасне прийняття окремими відповідними радами (обласними, районними, міськими) рішень щодо розподілу обсягу отриманої субвенції між місцевими бюджетами, напрямками використання коштів, а також стислі терміни перерахування коштів кінцевим їх отримувачам.

За даними реєстрів фактично нарахованих сум пільг та субсидій, які фінансуються за рахунок субвенції, отриманими на запит Рахункової палати, станом на 01.01.2015 обліковувалася заборгованість місцевих бюджетів у сумі 54 164,8 тис. грн (у т. ч. 41 497,5 тис. грн – бюджет Луганської області). У 2015 році фінансові зобов'язання щодо пільг та субсидій, які фінансуються за рахунок коштів субвенції, по *Луганській області* реєструвалися на територіях, підконтрольних українській владі, заборгованість місцевих бюджетів Луганської області скориговано, і станом на 01.02.2015 вона обліковувалася вже в сумі 29,1 тис. гривень.

Довідково. Змінами до закону про держбюджет на 2015 рік і розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.12.2015 № 1347-р бюджетну Луганської області зменшено видатки субвенції з 61 669,2 тис. грн до 6 249,9 тис. грн (для фінансування видатків субвенції на територіях, підконтрольних українській владі).

Станом на 01.01.2016 заборгованість місцевих бюджетів обліковувалася в сумі **141 260,4 тис. грн** (нарахування з урахуванням заборгованості за грудень 2015 року), а станом на 01.01.2017 – **232 890,2 тис. грн**, що на 91 627,7 тис. грн перевищує аналогічний показник 2015 року. Збільшення заборгованості місцевих бюджетів пов'язано із збільшенням обсягів фактичних нарахувань у 2015 і 2016 роках.

Найбільші обсяги заборгованості станом на 01.01.2016 обліковувалися по *Житомирській* (16,8 млн грн), *Вінницькій* (14,1 млн грн) і *Кіровоградській*

(12,1 млн грн) областях; станом на 01.01.2017 – по *Одеській* (41,4 млн грн) і *Харківській* (25,0 млн грн) областях.

За даними звіту про бюджетну заборгованість за загальним фондом станом на 01.01.2016 (форма № 7м), надісланого Казначейством на запит Рахункової палати, за видатками субсидії (КТКВКМБ 090406) обліковується **дебіторська заборгованість** у п'яти областях у сумі 40,6 тис. грн, з неї прострочена – 3,06 тис. грн, станом на 01.01.2017 у шести областях дебіторська заборгованість обліковується в сумі **518,0 тис грн**, у т. ч. прострочена – 5,8 тис. гривень.

У Дніпропетровській області, відповідно до зазначеної форми звітності Казначейства за 2015 і 2016 роки, дебіторська заборгованість за коштами субвенції відсутня. Водночас під час аудиту в Дніпропетровській області за результатами аналізу звітів про проведення у 2016 році спеціалістами управлінсь соціального захисту населення у містах і районах області перевірок щодо використання субвенцій з державного бюджету на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення щодо оплати пільг та житлових субсидій населенню (у т. ч. за рахунок коштів субвенції) встановлено, що вони запобігли фінансовим порушенням загалом на суму 1733,8 тис. грн, виявлено порушень на суму 10856,6 тис. грн, проте відшкодовано збитків та усунуто недоліків лише на суму 5525,7 тис. грн (50,9 відс. від виявленого обсягу).

Довідково. Це свідчить про наявність значного фінансового ресурсу (резерву) – 5330,9 тис. грн, який не повернено у 2016 році на рахунки відповідних органів соціального захисту на місцях і який має бути повернений у 2017 році, а в частині надмірно виплачених за призначеними субсидіями коштів – надалі **перерахований** (відповідно до пункту 5 Порядку повернення коштів, надміру виплачених за призначеними субсидіями, затвердженого спільним наказом¹⁹ Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 29.12.1997 № 39/283/90/5) до державного бюджету.

Враховуючи відображення у зазначених звітах про проведення перевірок за 2016 рік показників щодо виявлених порушень, надмірно виплачених за призначеними житловими субсидіями коштів **за двома субвенціями²⁰ разом**, під час аудиту проаналізовано узагальнену інформацію департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської облдержадміністрації щодо показників зазначених звітів у частині неправомірного надання житлових субсидій **окремо за рахунок субвенції**. Так, загальний обсяг коштів, не відшкодованих на рахунки відповідних управлінсь праці та соцзахисту населення Дніпропетровської області після завершення 2016 року (за наданими неправомірно житловими субсидіями у 2016 році за рахунок субвенції), становить 39466,41 грн, які після відшкодування у 2017 році на рахунки управлінсь праці та соцзахисту населення Дніпропетровської області, підлягають поверненню до державного бюджету.

Довідково. Водночас аудитом встановлено, що ці кошти, не відшкодовані протягом 2016 року, в обліку як **дебіторська заборгованість** відповідних органів праці та соціального

¹⁹ Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 31.12. 1997 за № 634/2438.

²⁰ Субвенція, що є предметом аудиту, та субвенція на житлово-комунальні послуги.

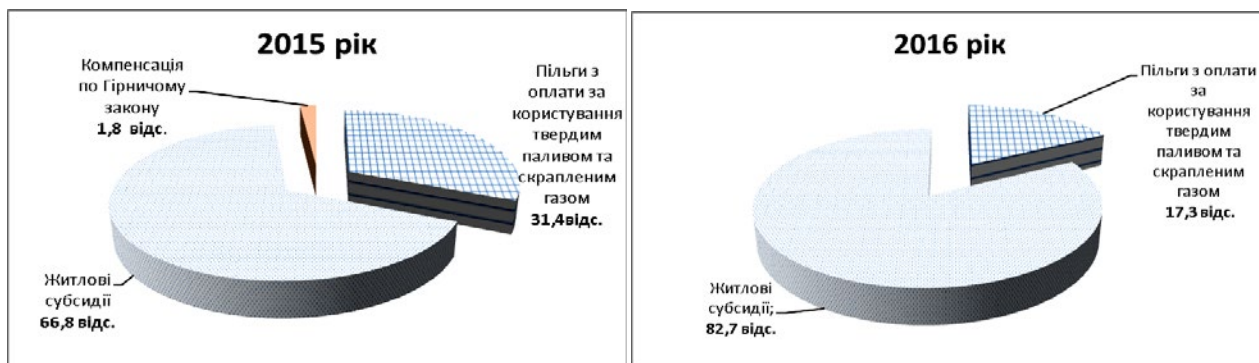
захисту населення та місцевих бюджетів не відображена, що **створює ризики** не відшкодування та повернення у 2017 році коштів до державного бюджету.

✓ Структура видатків за обсягом субвенції

Аналіз показників фінансування пільг та житлових субсидій у 2015–2016 роках, що здійснюється за рахунок коштів субвенції, засвідчив, що у 2015 році (станом на 01.01.2016) із загального обсягу коштів субвенції на фінансування житлових субсидій припадало 66,8 відс., пільг – 31,4 відс., на надання компенсацій згідно з Гірничим законом – 1,8 відс.; у 2016 році (станом на 01.01.2017) 82,7 відс. субвенції спрямовувалося на надання житлових субсидій і 17,3 відс. на надання пільг.

Дані щодо питомої ваги профінансованих пільг (компенсацій) і житлових субсидій у загальному обсязі субвенції у 2015 і 2016 роках відображає діаграма 1.

Діаграма 1. Питома вага профінансованих у 2015 і 2016 роках пільг (компенсацій) та житлових субсидій в загальному обсязі субвенції

Отже, аудитом встановлено, що питома вага житлових субсидій у загальній сумі субвенції протягом 2015–2016 років збільшувалася, а питома вага наданих пільг протягом того ж періоду мала тенденцію до зменшення. Обсяги коштів субвенції, спрямованих на надання пільг, житлових субсидій і компенсацій у 2014–2016 роках, наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Спрямування коштів субвенції на пільги, житлові субсидії та компенсації у 2014–2016 роках

Показник	2014 рік		2015 рік		2016 рік	
	сума	відс.	сума	відс.	сума	відс.
Пільги з оплати за користування скрапленим газом	17,7	2,5	20,4	1,8	18,0	0,8
Пільги з оплати за користування твердим паливом	397,7	57,0	327,6	29,5	370,5	16,5
Житлові субсидії	198,2	28,4	741,5	66,8	1 852,9	82,7
Компенсація згідно з Гірничим законом*	84,7	12,1	19,9*	1,8	0,00	0,0
Всього ²¹	698,3	100,0	1109,4	100,0	2241,4	100,0
Дані Казначейства	722,94		1 121,82		2 282,36	

* У 2015 році нараховувалась компенсація за 2014 рік, оскільки, відповідно до порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.09.2009 № 887, отримувач мав право подавати платіжні документи за один-шість попередніх місяців.

²¹ За даними Мінсоцполітики та Держстату (за коштами субсидії).

Дані таблиці 1 і результати аудиту свідчать, що протягом 2015–2016 років видатки субвенції **збільшилися більше як у три рази**. Так, якщо обсяг виділених асигнувань субвенції (з урахуванням змін) у 2014 році становив 722,94 млн грн, то у 2016 році – 2 282,36 млн гривень. Це пов'язано із підвищенням вартості твердого палива (з 1080,2 грн за 1 тону у 2014 році до 2000 грн у 2016 році) і скрапленого газу (з 138,6 грн за 1 балон у 2014 році до 200 грн у 2016 році) і збільшенням кількості домогосподарств – одержувачів субсидій.

Мають стрімку тенденцію до **зростання** видатки субвенції на надання житлових **субсидій** населенню. Так, якщо у 2015 році вони становили 41,5 млн грн (66,8 відс. від загального обсягу субвенції), то у 2016 році – 1 852,9 тис. грн (82,7 відсотка). Це пов'язано із збільшенням протягом 2015–2016 років у 3,6 рази (з 237,6 до 855,5 тис.) кількості домогосподарств – отримувачів житлових субсидій. Незначне **збільшення** видатків на надання **пільг** відбувається одночасно із скороченням чисельності пільговиків і пов'язане із підвищенням вартості твердого палива та скрапленого газу.

Отже, визначення Мінфіном і місцевими фінорганами потреби в коштах субвенції не ґрунтувалося на єдиних методологічних засадах і не було обґрунтованим. Визначення Мінфіном і затвердження в законах про держбюджет на 2015 і 2016 роки видатків субвенції в обсязі 806,4 млн грн і 1205,2 млн грн внаслідок зростання вартості твердого палива та скрапленого газу (через індексацію вартості палива та газу у 2015 році та підвищення у 2016 році граничного показника вартості енергоресурсів відповідними постановами Уряду), різке збільшення кількості одержувачів субсидій (внаслідок інфляційних процесів і надання пільг залежно від рівня доходів) призвело до неодноразового коригування та збільшення низкою розпоряджень Кабінету Міністрів України відповідних бюджетних призначень за субвенцією (за рахунок зменшення обсягу призначень за субвенцією на житлово-комунальні послуги) у 2015 році – на 322,1 млн грн (на 40 відс.), у 2016 році – на 1 089,7 млн грн (на 90 відсотків).

Водночас нездійснення Мінфіном як головним розпорядником коштів своєчасного перерозподілу асигнувань помісячного розпису субвенції між обласними бюджетами спричинило нерівномірне виконання показників помісячного розпису у 2015 році (від 48 до 95 відс) та у 2016 році (від 79 до 99 відс.) і призвело до накопичення протягом року в окремих місцевих бюджетах кредиторської заборгованості що, відповідно, збільшувало строки виплати коштів за пільгами і субсидіями їх отримувачам.

Протягом 2015–2016 років питома вага субсидій у загальному обсязі субвенції стрімко збільшувалась, тоді як питома вага пільг зменшилася практично удвічі. Зростання видатків на надання субсидій пов'язано насамперед із збільшенням протягом вказаного періоду у 3,6 рази кількості

домогосподарств – отримувачів житлових субсидій (з 237,6 тис. до 855,5 тис.) і вартості енергоресурсів.

3.2. Законність використання коштів субвенції в окремих регіонах та ефективність управління ними

Під час аудиту встановлено **недостатню ефективність внутрішнього контролю** головних розпорядників коштів субвенції - підрозділів соціального захисту населення окремих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування за законністю призначення та виплатою субсидій, наданням пільг, використанням коштів субвенції.

Так, управлінням соціального захисту населення Дніпровської райдержадміністрації перевірки із зазначеного питання у 2015–2016 роках **не проводилися** через значне навантаження, пов'язане зі збільшенням контингенту отримувачів субсидій, необхідністю проведення перерахунків у зв'язку зі збільшенням тарифів, неукомплектованістю кадрами тощо. Управлінням соціального захисту населення Новокодацької районної у м. Дніпрі ради забезпечено проведення в 2015–2016 роках перевірок лише 18 і 1 відс. особових справ²² відповідно. При цьому перевірки законності призначення та виплати пільг не проводилися.

Перевірки діяльності зазначених Дніпровського та Новокодацького управлінь департаментом соціального захисту населення Дніпропетровської облдержадміністрації **не проводились**. Аналогічна ситуація щодо перевірок використання коштів субвенції склалася і в Чернігівській області.

Як наслідок, за результатами аудиту виявлено ряд **фактів використання коштів субвенції з недотриманням вимог законодавства**.

✓ Зокрема, в окремих регіонах мало місце порушення вимог пунктів 7, 8 і 12 Порядку № 256 щодо термінів і першочерговості перерахування субвенції.

Головним управлінням Державної казначейської служби України у Рівненській області, департаментом соціального захисту населення Рівненської облдержадміністрації (директор В.О. Ундір) у 2015–2016 роках субвенція на загальну суму **6 910,1 тис. грн** перерахована з **недотриманням вимог пункту 7 Порядку № 256** – із затримкою у перерахуванні на рахунки районних бюджетів, бюджетів міст обласного значення від двох до дев'ятнадцяти днів, у тому числі у 2015 році – 2 051,7 тис. грн (із затримкою від 5 до 12 днів); у 2016 році – 4 858,4 тис. грн (із затримкою від 2 до 19 днів).

Фінансовим управлінням Березнівської райдержадміністрації Рівненської області (в. о. начальника Г.М. Радисюк) перераховано у 2015, 2016 роках кошти субвенції в сумі **9823,0 тис. грн** управлінню соціального захисту населення Березнівської райдержадміністрації із затримкою від одного до чотирьох днів від термінів, встановлених пунктом 8 Порядку № 256.

У порушення вимог пункту 12 Порядку № 256 департаментом фінансів Сумської облдержадміністрації (директор Батраченко О.Г.) кошти субвенції в

²² У 2015 році перевірено 11 з 61 особової справи, у 2016 році – 1 з 80 особових справ.

сумі **272,8 тис. грн** розподілено у 2016 році **не на першочергове погашення кредиторської заборгованості, а на погашення поточних платежів**. Встановлено, що трьом містам і десяти районам області розподіл здійснено з урахуванням поточних нарахувань січня в загальній сумі 272,8 тис. грн, зокрема Сумському району за відсутності заборгованості станом на 01.01.2016 розподілено 35,8 тис. грн, Великописарівському – 39,1 тис. гривень. Як наслідок, 4 містам і 8 районам області недорозподілено 272,8 тис. грн (наприклад, Буринському району – 113,12 тис. грн, Путивльському – 52, 2 тис. грн), у результаті чого заборгованість погашена не першочергово, а в наступному місяці.

✓ Встановлено окремі факти завищення обсягів призначених і виплачених субсидій.

Так, під час аудиту проведено перерахунок розміру субсидії в 2015 році (з квітня і вересня) і 2016 році (з березня і вересня), у результаті чого встановлено, що управлінням соціального захисту населення Дніпровської райдержадміністрації (начальник В.В. Ходокова) завищено обсяг субсидії на одне домогосподарство на суму 32,1 і 93,15 грн відповідно; управлінням соціального захисту населення Новокодацької районної у м. Дніпрі ради (начальник Т.Г. Ситникова) – на 49,06 і 73,97 грн відповідно. Всього, за розрахунками аудиторів, при визначенні обсягу субсидії у зазначених управліннях завищено розмір субсидії на тверде паливо та скраплений газ за грудень 2015 і 2016 років на суму **3,4 і 4,3 тис. грн²³** відповідно.

✓ У Сумській області виявлено факти викривлення бюджетної звітності за коштами субвенції.

Зокрема, під час аналізу звітів про заборгованість за бюджетними коштами (форма № 7м), складених управлінням соціального захисту населення Тростянецької райдержадміністрації Сумської області (начальник Л.І. Басова), виявлено, що в порушення вимог Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, затвердженого наказом Мінфіну від 24.01.2012 № 44 (у редакції, що діяла до 31.03.2017), у них не відображено станом на 01.04.2015, 01.07.2015, 01.10.2015, 01.07.2016, 01.10.2016 суми наявної простроченої кредиторської заборгованості в обсягах відповідно 310,2, 582,7, 547,7, 1449,8 і 1164,2 тис. грн (усього на суму **4054,6 тис. грн**), що, згідно з пунктом 32, частини 1 статті 116 Бюджетного кодексу України, є **порушенням бюджетного законодавства**.

Встановлено факти неефективного управління коштами субвенції.

✓ Так, виявлено, що управлінням соціального захисту населення Новокодацької районної у м. Дніпрі ради (начальник Т.Г. Ситникова) отримано від Ленінського районного у м. Дніпропетровськ відділу реєстрації інформацію про факт смерті 12.11.2016 гр. Ф., який був зареєстрований у Дніпровському

²³ Розрахунок: у 2015 році Дніпровське управління: 89 домогосподарств x 32,1 грн; Новокодацьке управління: 6 домогосподарств x 49,6 грн; у 2016 році Дніпровське управління: 38 домогосподарств x 93,15 грн; Новокодацьке управління: 10 домогосподарств x 79,9 гривні.

районі та отримував пільгу як ветеран Великої Вітчизняної війни на придбання твердого палива та скрапленого газу. Проте станом на 01.03.2017 Новокодацьким управлінням інформацію про смерть гр. Ф. управлінню соціального захисту населення Дніпровської райдержадміністрації (начальник В.В. Ходокова) **не надано**. Як наслідок, частину призначеної гр. Ф. пільги в сумі 0,2 тис. грн було перераховано на рахунок УДППЗ «Укрпошта» вже **після його смерті**. Іншу частину – 865 грн перераховано на рахунок Центру поштового зв'язку № 1 Дніпропетровської дирекції УДППЗ «Укрпошта» 09.11.2016 (гр. Ф. їх не отримано).

На час проведення аудиту (квітень 2017 року) зазначені кошти в сумі **1,1 тис. грн** на рахунок Дніпровського управління **не повернено** та, як наслідок, **не перераховано до державного бюджету**. За результатами аудиту цим управлінням надіслано лист до УДППЗ «Укрпошта» з проханням повернути кошти.

✓ Управлінням соціального захисту населення Березнівської райдержадміністрації Рівненської області не вжито належних заходів щодо повернення, як це передбачено умовами договорів з Рівненською дирекцією УДППЗ «Укрпошта» від 22.01.2015 № 13-32 та від 20.01.2016 № 29-21, не пізніше третього робочого дня після закінчення виплатного періоду звітного місяця невикористаних сум соціальних допомог, компенсацій та інших соціальних виплат, що свідчить про **неефективне управління** коштами субвенції у 2015, 2016 роках на загальну суму **81,8 тис. гривень**.

Довідково. Наприклад, станом на 01.01.2017 на рахунку Рівненської дирекції УДППЗ «Укрпошта» утворився залишок невикористаних одержувачам коштів у сумі 145,7 тис. грн, з яких у січні 2017 року громадянам за грудень 2016 року виплачено 94,2 тис. гривень. Решту коштів у сумі 60,8 тис. грн (з урахуванням видатків, не проведених на оплату поштових послуг) лише 21.03.2017 повернено на рахунок цього управління, яке 22.03.2017 перерахувало їх до державного бюджету.

За результатами проведеного аудиту в Дніпропетровській, Рівненській, Сумській областях за 2015–2016 роки встановлено, що місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування перераховано з недотриманням відповідного порядку (термінів і першочерговості перерахування) всього 17007,4 тис. грн субвенції (у Рівненській області – 16734,6 тис. грн, Сумській області – 272,8 тис. грн), неефективне управління коштами (через необхідність повернення їх до державного бюджету внаслідок затримок у нарахуванні і виплаті) становить 82,9 тис. гривень. Крім того, у Сумській області виявлено факти викривлення бюджетної звітності (не відображено сум наявної простроченої кредиторської заборгованості) на загальну суму 4054,6 тис. гривень.

IV. СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДПОВІДНИХ КАТЕГОРІЙ ГРОМАДЯН ПІЛЬГАМИ І СУБСИДІЯМИ ЗА РАХУНОК КОШТІВ СУБВЕНЦІЇ

За результатами аудиту встановлено, що видатки, проведені за рахунок субвенції у 2015, 2016 роках у сумах відповідно 1,1 млрд грн і 2,3 млрд грн, були спрямовані на підтримку найбільш незахищених верств населення, для яких пільги і субсидії є додатковим засобом забезпечення достатнього життєвого рівня та покращення матеріального стану. Отримання пільг і субсидій на придбання твердого палива та скрапленого газу готівкою забезпечувало можливість вільного вибору громадянами необхідного виду палива (торфобрикети, вугілля, дрова тощо) і вигідної (найнижчої) вартості. Дані щодо динаміки кількості громадян, які мають право на відповідні пільги та фактично їх отримали у 2015, 2016 роках, наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Дані щодо динаміки кількості громадян, які мають право на відповідні пільги та фактично їх отримали*

тис. осіб

Пільги	Станом на 01.01.2015				Станом на 01.01.2016				Станом на 01.01.2017			
	мають право за даними ЄДАРП	отримали пільгу		відс. (соц. озна-ка)	мають право за даними ЄДАРП	отримали пільгу		відс. (соц. озна-ка)	мають право за даними ЄДАРП	отримали пільгу		відс. (соц. озна-ка)
		всього	у т. ч. за проф. ознакою			всього	у т. ч. за проф. ознакою			всього	у т. ч. за проф. ознакою	
На скраплений газ	247,1	231,8	-	93,8	170,1	203,6	-	100	158,8	149,3	-	94,0
На тверде паливо	607,0	542,7	3,5	88,8	317,8	434,0	3,3	100	323,4	333,5	2,25	100

* Відповідно до законодавства, окремі категорії громадян мають пільги одночасно на тверде паливо і скраплений газ.

Як свідчать дані, наведені в таблиці 2, кількість пільговиків за ЄДАРП з оплати за користування скрапленим газом, що фінансуються за рахунок субвенції (станом на 01.01.2015), – 247,1 тис. осіб (6 категорій громадян), з яких надано пільги 231,8 тис. осіб, або 93,8 відс. кількості осіб, що мають на них право; у 2015 році (станом на 01.01.2016) із 170,1 тис. осіб на обліку в ЄДАРП пільги надано 203,6 тис. осіб, або 119,7 відс. взятих на облік пільговиків; у 2016 році (станом на 01.10.2017) із 158,8 тис. осіб пільги надано 149,3 тис. осіб, або 94 відс. пільговиків.

Довідково. Перевищення кількості осіб, які отримали пільги, над тими, які мають на них право у 2015 році, виникло через те, що внесені Законом України від 28.12.2014 № 76-VIII²⁴ зміни в частині надання з 01.07.2015 пільг за умови, що розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу, дали можливість пільговикам отримати належну їм пільгу до 01.07.2015, а в ЄДАРП дані щодо осіб, які

²⁴ «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України».

мають право на пільгу, згенеровано станом на 01.01.2016, тобто з урахуванням встановленого обмеження. Крім того, з 07.11.2015 втратив чинність Закон України «Про міліцію», а до зазначеного терміну пільговики, визначені ним, мали право скористатися пільгами.

Перевищення кількості осіб, які отримали пільги над тими, які мають на них право у 2016 році, аналогічне 2015 року. З 01.05.2016, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.04.2016 № 319, якою внесено зміни до порядку надання субсидій, особі, якій призначена субсидія, відповідна пільга не надається. Оскільки окремі особи отримали пільги протягом січня-квітня 2016 року, а потім звернулися за субсидією, якщо вона була їм призначена (з урахуванням пільг), ці особи втратили право на отримання пільг і не включені у ЄДАРП до кількості осіб, які мають право на пільги станом на 01.01.2017.

Спостерігається тенденція до **скорочення чисельності пільговиків**, які отримують пільги з оплати за користування **скрапленням газом**, – з 231,8 тис. осіб (станом на 01.01.2015) до 149,3 тис. осіб (станом на 01.01.2017), тобто **на 55 відсотків**. У 2016 році з державного бюджету на надання пільг з оплати за користування скрапленням газом було витрачено 17 978,3 тис. грн, в розрахунку на одну особу в середньому видатки субвенції становлять 120,4 грн на рік.

Кількість осіб, які мають право на пільги з **оплати твердого палива** і які фінансуються за рахунок субвенції (станом на 01.01.2015) – 607 тис. осіб (25 категорій громадян за соцознакою), з яких надано пільги 542,7 тис. осіб (у т. ч. 3,5 тис. осіб пільги надано за профознакою), або 88,8 відс. кількості осіб, що мають на них право за соціальною ознакою. У 2015 році (станом на 01.01.2016) із 317,8 тис. осіб пільги надано 434,0 тис. осіб (у т. ч. 3,3 тис. осіб пільги надано за профознакою), або 135,5 відс. кількості осіб, що мають на них право за соціальною ознакою; у 2016 (станом на 01.01.2017) із 323,4 тис. осіб пільги надано 333,5 тис. осіб (у т. ч. 2,25 тис. осіб пільги надано за профознакою), або 102,4 відс. кількості осіб, що мають на них право за соціальною ознакою.

Отже, протягом 2015, 2016 років спостерігалась тенденція до **скорочення** також чисельності пільговиків, які отримують пільги з **оплати твердого палива**, – з 542,7 тис. осіб (станом на 01.01.2015) до 333,5 тис. осіб (станом на 01.01.2017), або **на 63 відсотки**. У 2016 році з державного бюджету на надання пільг з оплати твердого палива було витрачено 370 511,8 тис. грн, тобто в розрахунку на одну особу видатки субвенції становлять у середньому 1111 гривень на рік.

Таким чином, у 2015, 2016 роках органами соціального захисту населення на місцях загалом забезпечувалось надання пільг громадянам з оплати за користування скрапленням газом та твердим паливом за рахунок коштів субвенції. При цьому питома вага громадян, які отримали пільги за соціальною ознакою, зросла в середньому з **91 відс. (на початок 2015 року) до 98 відс. (на початок 2017 року)**.

Найбільш численна категорія пільговиків²⁵ – учасники та постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи – 236,4 тис. осіб (39 відс); учасники війни – 175,6 тис. осіб (29 відс.); багатодітні сім'ї – 69,9 тис. осіб (12 відсотків).

²⁵ Станом на 01.01.2015.

У **2015 році** було призначено **субсидії** 617,4 тис. домогосподарств (82,0 відс. із числа тих, які звернулися)²⁶ готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива (у т. ч. у міських поселеннях – 116,4 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 501,0 тис. домогосподарств). Серед домогосподарств, яким призначено субсидії, 44 відс. – домогосподарства з однієї особи. У 2015 році отримали субсидію **527,7 тис. домогосподарств**²⁷, або 85,5 відс. від кількості домогосподарств, яким її було призначено.

Середній розмір призначеної субсидії у грудні 2015 року на одне домогосподарство становив 1448 гривень. Найбільший розмір субсидій на одне домогосподарство призначено в Одеській, Київській, Херсонській, Миколаївській та Чернівецькій областях (1673–1619 грн), найменший – у Волинській та Рівненській (1085 грн і 1171 грн відповідно).

У **2016 році** 839,5 тис. домогосподарств (84,4 відс. із числа тих, які звернулися) було призначено субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива (у т. ч. у міських поселеннях – 169,3 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 670,2 тисячі). Серед домогосподарств, яким призначено субсидії, 50 відс. – домогосподарства з однієї особи. У 2016 році отримали субсидію **855,5 тис. домогосподарств**. Таке перевищення пояснюється тим, що частина домогосподарств, яким субсидія була призначена у 2015 році, отримали кошти вже у 2016 році.

Отже, у 2016 році порівняно з 2015 роком спостерігається **збільшення** кількості домогосподарств, яким призначено субсидії, на 222,1 тис., або **на 36 відсотків**. Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство у грудні 2016 року **збільшився** порівняно з відповідним періодом 2015 року на 48 відс. і становив 2146 гривень.

Таким чином, протягом 2015–2016 років спостерігалася тенденція до суттєвого скорочення кількості громадян, які отримували пільги, одночасно із збільшенням кількості отримувачів житлових субсидій.

Загалом кількість домогосподарств, які отримали субсидію у 2016 році, порівняно з 2014 роком збільшилась з 237,6 до 855,5 тис. домогосподарств, або **у 3,6 рази**.

Скорочення кількості отримувачів пільг одночасно із збільшенням кількості отримувачів житлових субсидій **пояснюється** запровадженням надання пільг залежно від рівня доходів, скасуванням пільг у профільних законах та бажанням пільговика отримувати субсидію замість установленної пільги, оскільки при розрахунку в окремих випадках це вигідніше для отримувачів (мінімальні норми забезпечення населення твердим паливом і скрапленим газом при наданні субсидій удвічі перевищують відповідні

²⁶ У 2015 та 2016 роках - за даними експрес-випуску Держстату від 20.01.2016 № 12/0/05.5вн-16 «Про надання населенню субсидій у грудні 2015 року».

²⁷ Без урахування домогосподарств, яким субсидію призначено у грудні 2015 року, яку вони отримали у січні 2016 року.

мінімальні норми при наданні пільг). Зокрема, при розрахунку обсягу субвенції для забезпечення населення твердим паливом у разі надання **житлової субсидії** враховується норма **дві тонни** на рік, а при наданні пільг – **одна тонна** на рік.

Довідково. За даними Державної служби статистики України²⁸, середній розмір призначеної житлової субсидії на одне домогосподарство у 2016 році становив 1881,5 грн, тоді як у 2016 році, за розрахунками, видатки на одного пільговика на надання пільг з оплати твердого палива становили в середньому 1111 грн (тобто в 1,5 раза менше).

У 2015 році до Мінсоцполітики надійшло 5,6 тис. звернень від громадян з питань призначення та надання субсидій (16,6 відс. від загальної їх кількості) і 3,7 тис. звернень з питань надання пільг і компенсацій (10,7 відс. від загальної їх кількості). У 2016 році до Мінсоцполітики надійшло 7,4 тис. звернень від громадян щодо призначення та надання субсидій (19 відс. від загальної їх кількості) і 2,9 тис. звернень з питань надання пільг і компенсацій (7,6 відс. від загальної їх кількості). Вибірковою перевіркою встановлено, що **збільшення на третину** у 2016 році порівняно з 2015 роком кількості звернень громадян з питань призначення та надання субсидій пов'язане із численними змінами до законодавства з цього питання у 2015, 2016 роках, внаслідок чого заявники потребували відповідних роз'яснень.

Загалом результати аудиту, проведеного в окремих регіонах, засвідчили, що прийняті місцевими органами виконавчої влади впродовж 2015–2016 років управлінські рішення в частині виділених обсягів субвенції на зазначені цілі були спрямовані на забезпечення реалізації прав відповідних категорій громадян на передбачені законодавством пільги та житлові субсидії на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу.

Зокрема, аналізом стану досягнення мети та соціально-економічних наслідків використання коштів субвенції в Сумському та Тростянецькому районі *Сумської області* встановлено стовідсоткове забезпечення пільгами і житловими субсидіями на тверде паливо та скраплений газ громадян, які звернулися. У *Дніпропетровській області* проведення протягом 2015, 2016 років розрахунків з надання пільг і субсидій на придбання твердого палива та скрапленого газу в межах отриманого фінансування дало можливість повністю забезпечити передбачені законодавством виплати окремим категоріям населення.

Водночас, як свідчать результати проведеного дослідження, переважна більшість скарг і звернень, що надходили до управлінь соціального захисту населення облдержадміністрацій областей, у яких проводився аудит, **пов'язана з несвоєчасністю призначення, фінансування та надання пільг і субсидій, що обумовлено, зокрема, відсутністю нормативно встановлених чітких термінів щодо призначення та надання пільг і субсидій, неналежною координацією дій учасників цього процесу на місцях.**

Так, у дослідженому періоді наслідком несвоєчасного призначення громадянам *Дніпровського та Новокодацького районів Дніпропетровської області* належних законодавством пільг і субсидій стало створення **соціальної**

²⁸ Експрес-випуск від 20.01.2017 № 28/0/05.5вн-16.

напруги, а погіршення матеріального становища змушувало окремих заявників звертатися зі скаргами на бездіяльність посадових осіб відповідних управлінь соціального захисту населення.

Зокрема, Дніпровським управлінням соціального захисту населення у 2016 році отримано 6 і 9 звернень громадян відповідно, Новокодацьким управлінням соцзахисту населення – 1 і 8 звернень відповідно, які містили вимоги щодо сприяння прискоренню розгляду документів про призначення субсидії, а також отриманню вже призначених субсидій.

Під час аудиту встановлено, що період між датою подання пільговиками заяв до сільських, селищних рад на отримання пільги готівкою та датою винесених рішень про призначення грошової виплат становив у Чернігівському районі *Чернігівської області* до 35 днів.

Терміни, впродовж яких здійснювалося призначення пільг і субсидій у *Сумській області*, становили:

- у Сумському районі у 2016 році: пільги – в окремих випадках від 68 днів до 140 днів; субсидії – від 5 до 108 днів;

- у Тростянецькому районі: пільги у 2015 році – в окремих випадках до 22 днів; пільги у 2016 році – до 29 днів; субсидії – до 96 днів.

Довідково. Наприклад, управління соціального захисту населення Тростянецької райдержадміністрації Сумської області отримало заяви 26.09.2016 від громадян Ш., Х., М. (учасники війни). Рішення про призначення прийнято 31.10.2016, суми – по **1100,0 грн кожному, тобто через 25 робочих днів (29 календарних).**

Через довготривалу і нормативно не визначену в часі процедуру оформлення окремі особи у 2016 році **не отримали** (у зв'язку зі смертю одержувачів) призначеної пільги на тверде паливо та скраплений газ.

Так, учасник війни громадянка Т. 25.02.2016 звернулась до управління соціального захисту населення Сумської райдержадміністрації із заявою щодо надання їй пільги на придбання твердого палива та скрапленого газу. Довідка Кияницької сільської ради з підтвердженням, що у будинку гр. Т. є пічне опалення та газобалонна установка, видана 25.02.2016. Рішення про призначення грошової виплати в розмірі 50 відс. на придбання твердого палива (766,44 грн) і скрапленого газу (98,33 грн) прийнято управлінням 09.06.2016 (**через 4 місяці після звернення**). Нарахування суми пільг здійснено у червні 2016 року, кошти перераховані до поштового відділення в листопаді, але повернені до управління в листопаді **у зв'язку зі смертю 10.09.2016 одержувача.**

Так само учасник війни громадянка К. звернулась за наданням пільги до управління соціального захисту населення Сумської райдержадміністрації 04.02.2016. Довідка Кияницької сільської ради з підтвердженням, що у будинку є пічне опалення та газобалонна установка, видана 04.02.2016. Рішення про призначення грошової виплати в розмірі 50 відс. на придбання твердого палива в сумі 766,44 грн та скрапленого газу в сумі 98,33 грн прийнято управлінням 09.06.2016 (**через 4 місяці після звернення**). Нарахування даної суми здійснено у червні 2016 року, кошти перераховані до поштового відділення

28.11.2016, але повернені до управління в листопаді у зв'язку зі смертю 05.09.2016 одержувача.

Під час аудиту встановлено наявність в управлінні соціального захисту населення Сумської райдержадміністрації заяви гр. Г. від 25.02.2016 про призначення пільги. Довідка Кияницької сільської ради з підтвердженням, що у будинку гр. Г. є пічне опалення та газобалонна установка, видана 25.02.2016. Як і в попередніх випадках, рішення про призначення грошової виплати в розмірі 50 відс. на придбання твердого палива в сумі 766,44 грн і скрапленого газу в сумі 98,33 грн прийнято управлінням 09.06.2016 (через 4 місяці після звернення). Нарахування суми здійснено у червні 2016 року, кошти перераховані до поштового відділення 28.11.2016, але повернені до управління наприкінці листопада у зв'язку зі смертю 21.09.2016 одержувача.

Аудитом встановлено, що через зволікання управлінням соціального захисту населення Сумської райдержадміністрації (начальник В.М. Нефедов) із нарахуванням пільг і несвоєчасним їх фінансуванням державою не виконано соціальних гарантій щодо надання пільг на придбання твердого палива та скрапленого газу у 2015 році – 16 громадянам на загальну суму **25,5 тис. грн**, у 2016 році – 31 громадянину на загальну суму **28,1 тис. гривень**.

Довготривалим, зокрема через відсутність нормативно затвердженої методики, виявився процес **перерахунку та виплати** призначених у 2016 році пільг і субсидій у зв'язку із збільшенням Урядом цін на паливо в серпні 2016 року. Під час аудиту встановлено, що відповідні доплати мешканці Тростянецького району Сумської області отримали **наприкінці листопада та грудня 2016 року, тобто майже в середині опалювального сезону**.

Довідково. Так, гр. Б. (1927 р. н., учасник війни, проживає одна) 22.04.2016 призначено та 26.02.2016 нараховано субсидію на закупівлю твердого пічного палива. Перерахунок субсидії в сумі 792,81 грн проведено 29.09.2016, а до поштового відділення кошти перераховано 13.12.2016. Перерахунок субсидії в сумі 235,23 грн проведено 21.11.2016, а перерахування коштів на поштове відділення здійснено лише 24.12.2016.

Таким чином, Мінсоцполітики, Мінфіном, органами соціального захисту населення на місцях загалом забезпечено надання у 2015, 2016 роках за рахунок коштів субвенції (1,1 млрд грн і 2,3 млрд грн відповідно) пільг громадянам з оплати за користування скрапленим газом та твердим паливом і субсидій на відшкодування ними витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива. Протягом зазначеного періоду до відповідних органів соціального захисту населення звернулися і отримали пільги понад 330 тис. осіб, або майже 100 відс. від тих, хто звернувся та мають таке право згідно із законодавством. Водночас у 2015 році отримали відповідну субсидію 527,7 тис. домогосподарств, або 85,5 відс. від кількості домогосподарств, яким її було призначено, у 2016 році – 855,5 тис. домогосподарств (100 відсотків).

Проте у низці випадків внаслідок безвідповідальності деяких посадових осіб на місцях, недоліків нормативного забезпечення (не визначало у 2015, 2106 роках, зокрема, чітких термінів призначення і

надання пільг та субсидій) громадяни не отримали протягом відповідного бюджетного періоду належних їм пільг і субсидій.

ВИСНОВКИ

1. Спрямування Міністерством фінансів України (головний розпорядник коштів) за координації з Міністерством соціальної політики України у 2015 і 2016 роках та використання місцевими органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу у сумі відповідно 1,1 млрд грн і 2,3 млрд грн забезпечило у цілому реалізацію прав відповідних категорій громадян на отримання ними раз на рік таких пільг і субсидій, встановлених чинним законодавством.

Прийняття Урядом протягом 2015 і 2016 років ряду змін до відповідних нормативних актів, зокрема щодо врахування середньомісячного сукупного доходу сім'ї, встановлення права вибору на отримання пільг або субсидій, дало можливість спростити і оптимізувати порядок та механізм призначення і надання пільг та субсидій, забезпечити спрямування коштів державного бюджету на підтримку найбільш соціально вразливих верств населення.

За рахунок коштів субвенції відповідні пільги у 2015 році отримали грошовими коштами 434 тис. громадян, субсидії – 528 тис. домогосподарств, у 2016 році пільги отримали 333 тис. громадян, субсидії – 855 тис. домогосподарств.

Водночас аудитом встановлено непоодинокі факти несвоєчасного прийняття окремими радами (обласними, районними, міськими) рішень щодо розподілу та перерозподілу отриманої субвенції між місцевими бюджетами, тривалого призначення та надання пільг і субсидій окремим громадянам, внаслідок чого вони не змогли реалізувати протягом бюджетного року законодавчо встановлені права на отримання пільг і субсидій.

Головною причиною незабезпечення прав окремих громадян на пільги і субсидії протягом 2015, 2016 років є неврахування у повному обсязі Кабінетом Міністрів України, Мінфіном, Мінсоцполітики рекомендацій Рахункової палати за результатами попереднього аудиту в частині необхідності законодавчого визначення термінів призначення і виплати зазначених пільг та субсидій.

2. Нормативно-правове і організаційне забезпечення надання пільг і призначення субсидій на придбання твердого та рідкого побутового палива і скрапленого газу має ряд неузгодженостей та недоліків і потребує удосконалення для повного та своєчасного забезпечення прав громадян.

2.1. Не мають науково-економічного обґрунтування мінімальні норми забезпечення населення твердим паливом для надання пільг та житлових субсидій (відповідно 1 і 2 тонни на домогосподарство на рік) за рахунок субвенції, встановлені постановою Кабінету Міністрів України від 23.04.2012 № 356.

2.2. Нормативні документи не визначали граничних строків призначення пільг і субсидій з відповідним повідомленням про це громадян, термінів їх виплати. Мінімальні норми забезпечення населення твердим паливом і скрапленим газом для надання пільг і житлових субсидій науково не обґрунтовані.

Порядок надання пільг на придбання твердого палива і скрапленого газу за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 77, і Положення про порядок призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 (п. 13), не містили чітких термінів щодо призначення та повідомлення громадян про надання пільг і субсидій, що призводило до фактів призначення пільг і субсидій в окремих випадках через декілька місяців після подання громадянами відповідних заяв і документів. У частині призначення субсидій цей недолік усунуто після прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 26.04.2017 № 300 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України», якою внесено відповідні зміни до Положення про порядок призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

2.3. Відсутній механізм і конкретні терміни передачі інформації про померлих пільговиків відділами реєстрації актів цивільного стану (за місцем смерті) підрозділам соціального захисту населення за місцем фактичної їх реєстрації та отримання пільг, що призводить до фактів несвоєчасного внесення змін до ЄДАРП і, як наслідок – нарахування пільг померлим громадянам.

2.4. Після прийняття нових законодавчих норм, втрати чинності окремими законодавчими актами, які регулюють надання пільг і субсидій, не внесено змін до низки інших пов'язаних нормативно-правових актів.

Так, існує невідповідність між частиною четвертою та частиною другою статті 102 Бюджетного кодексу України щодо осіб, які мають право на пільги за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу відповідно до статті 48 Гірничого закону України.

Не внесено змін до статей 89 і 102 Бюджетного кодексу щодо виключення з переліку окремих пільгових категорій громадян у зв'язку із втратою чинності з 07.11.2015 Законом України «Про міліцію» та набранням чинності з 15.07.2015 новим Законом України від 14.10.2014 № 1697 «Про прокуратуру».

Не відповідають чинному законодавству (Бюджетному кодексу, Гірничому закону України) положення пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256, а також пунктів 5, 6, 8 і 9 затвердженого нею Порядку фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок

субвенцій з державного бюджету в частині надання компенсації особам, які згідно із статтями 43 і 48 Гірничого закону України мають право на безоплатне отримання вугілля на побутові потреби, але проживають у будинках, що мають центральне опалення, за рахунок субвенцій з державного бюджету.

За інформацією Мінфіну, відповідні проекти нормативно-правових актів щодо внесення змін до законодавства узгоджуються із центральними органами виконавчої влади та найближчим часом будуть надані на розгляд Кабінету Міністрів України.

3. Протягом 2015 і 2016 років обсяги субвенції суттєво збільшувались, зокрема, через зростання вартості твердого палива та скрапленого газу, збільшення кількості одержувачів субсидії, що потребувало використання додаткових фінансових ресурсів, джерелом яких стали кошти субвенції з надання пільг та житлових субсидій на оплату житлово-комунальних послуг. Розрахунок потреби в коштах субвенції здійснювався Мінфіном за відсутності затверджених методик і правил, що не відповідає вимогам ст. 7 Бюджетного кодексу України. Дані регіонів про потребу в коштах субвенції Мінфіном у розрахунках не враховувались.

Загалом протягом 2015 року затверджений законами про держбюджет обсяг видатків субвенції збільшено Кабінетом Міністрів України з 806,4 млн грн до 1128,4 млн грн (на 40 відс.), протягом 2016 року – з 1205,1 млн грн до 2294,8 млн грн (на 90 відсотків).

Збільшення бюджетних призначень за субвенцією у 2015 році на 322,1 млн грн, у 2016 році на 1089,7 млн грн здійснено за рахунок відповідного зменшення затверджених призначень за субвенцією з надання пільг та житлових субсидій на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепловодопостачання і водовідведення, квартирної плати (КПКВК 3511250).

Нездійснення Мінфіном як головним розпорядником коштів субвенції своєчасного перерозподілу помісячних лімітів між обласними бюджетами спричинило нерівномірне виконання показників помісячного розпису у 2015 (від 48 до 95 відс) та 2016 (від 79 до 99 відс.) роках і призвело до збільшення термінів виплати коштів на надання пільг і субсидій їх отримувачам.

4. Через неналежний внутрішній контроль окремі органи соціального захисту населення (розпорядники коштів субвенції на місцях) у перевірених Дніпропетровській, Рівненській, Сумській областях допустили у 2015–2016 роках перерахування і витрачання коштів субвенції з недотриманням законодавства, неефективне управління ними та викривлення фінансової звітності.

За результатами аудиту в зазначених областях встановлено використання коштів субвенції з недотриманням вимог Порядку фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256, у частині порушення термінів перерахування коштів субвенції (від 2 до 19 днів)

у Рівненській області на суму 16,7 млн грн, першочерговості перерахування (на погашення кредиторської заборгованості) у Сумській області на суму 0,3 млн гривень. У Дніпропетровській області встановлено завищення обсягів призначених та виплачених пільг і субсидій на суму 7,7 тис. гривень. У Рівненській області допущено неефективне управління коштами субвенції на суму 81,8 тис. грн через невикористання їх протягом бюджетного періоду.

Управлінням соціального захисту населення Тростянецької райдержадміністрації Сумської області (начальник Л.І. Басова) у порушення вимог наказу Мінфіну від 24.01.2012 № 44 «Про затвердження Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів» не відображені у звітах про заборгованість за бюджетними коштами (форма № 7м) у 2015–2016 роках суми наявної простроченої кредиторської заборгованості з виплати пільг і субсидій одержувачам на суму 4,1 млн грн, що відповідно до пункту 32 частини 1 статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства і створює ризики її непогашення першочергово.

У Дніпропетровській області встановлено, що у звітах про заборгованість за бюджетними коштами у 2016 році суми дебіторської заборгованості з виплати субсидій на суму 39,5 тис. грн, яка виникла через неправомірне надання у 2016 році житлових субсидій громадянам за рахунок субвенції (за встановленими органами соціального захисту населення фактами під час проведення відповідних перевірок) не відображена. Зазначені кошти на рахунки відповідних управлінь соціального захисту населення не повернено, що створює ризики незабезпечення їх відшкодування та неповернення у 2017 році до державного бюджету.

5. Через довготривалу та нормативно не визначену у 2015 і 2016 роках у часі процедуру призначення і виплати пільг та субсидій на придбання твердого та рідкого побутового палива і скрапленого газу окремі громадяни не отримали їх протягом року.

Так, через зволікання управлінням соціального захисту населення Сумської райдержадміністрації (начальник В.М. Нефедов) із наданням пільг і несвоєчасне їх фінансування державою не виконані соціальні гарантії щодо надання пільг на придбання твердого палива та скрапленого газу: у 2015 році тільки по одному району – 16 громадянам на загальну суму 25,5 тис. грн, у 2016 році – 31 громадянину на загальну суму 28,1 тис. гривень.

У 2015 і 2016 роках період між датою подання пільговиками заяв (до сільських, селищних рад) на отримання пільг готівкою та датою винесених рішень про призначення грошових виплат становив у Чернігівському районі Чернігівської області до 35 днів. Терміни, упродовж яких здійснювалося призначення пільг і субсидій у Сумській області, становили в окремих випадках: призначення пільг – до 140 днів; субсидій – до 108 днів.

6. Загалом відповідними органами соціального захисту населення на місцях забезпечено у 2015 році надання пільг на придбання твердого та рідкого пального палива і скрапленого газу понад 434 тис. осіб, у 2016 році –

333 тис. осіб, або майже 100 відс. від тих, хто звернувся та мають таке право згідно із законодавством. Субсидію у 2015 році отримали 528 тис. домогосподарств, або 86 відс від кількості домогосподарств, яким її призначено (решта громадян отримали її у 2016 році), а у 2016 році – 856 тис. домогосподарств, або 100 відс. від кількості домогосподарств, яким її призначено.

При цьому протягом 2015–2016 років спостерігається тенденція до суттєвого скорочення кількості громадян, які отримували пільги, – з 434 тис. осіб станом на 01.01.2015 до 323 тис. осіб станом на 01.01.2017, тобто на 34 відсотки. Кількість домогосподарств, яким призначено субсидії, зросла у цей період на 222 тис., або на 36 відс., а порівняно з 2014 роком вона збільшилась у 3,6 раза.

За даними Держстату, середній розмір призначеної субсидії на оплату твердого палива та скрапленого газу в розрахунку на одне домогосподарство на кінець 2015 року становив 1448 грн, а на кінець 2016 року – вже 2146 гривень.

Перехід отримувачів пільг за особистим вибором до одержання субсидій обумовлений запровадженням надання пільг залежно від рівня доходів, скасуванням пільг у профільних законах і бажанням пільговика отримувати субсидію замість встановленої пільги, оскільки при розрахунку це більш вигідно для отримувачів (мінімальні норми забезпечення населення твердим паливом і скрапленим газом при наданні субсидій удвічі перевищують відповідні мінімальні норми при наданні пільг).

Суттєве скорочення кількості отримувачів пільг і збільшення одержувачів субсидій є позитивною тенденцією, оскільки зростає рівень державної підтримки найбільш соціально вразливих верств населення.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Відомості про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу у формі рішення Рахункової палати надіслати **Кабінету Міністрів України** та рекомендувати:

- доручити Міністерству фінансів України, Міністерству соціальної політики України прискорити підготовку та подання в установленому порядку змін до:

Бюджетного кодексу України з метою приведення його статей 89, 102 у відповідність із чинними нормами Гірничого закону України, врахування втрати чинності з 07.11.2015 Законом України «Про міліцію» і прийняття нового Закону України «Про прокуратуру»;

постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256 і затвердженого нею Порядку фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з державного бюджету з метою приведення категорій пільговиків у відповідність із статтями 43 і 48 Гірничого закону України;

- доручити Міністерству соціальної політики України підготувати та внести на розгляд Кабінету Міністрів України зміни до Порядку надання пільг на придбання твердого палива і скрапленого газу за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 77, у частині встановлення чітких термінів призначення пільг;

- доручити Міністерству юстиції України, Міністерству соціальної політики України удосконалити механізм оперативної передачі інформації про померлих пільговиків відділами реєстрації актів цивільного стану (за місцем їх смерті) підрозділам соціального захисту за місцем їх фактичної реєстрації та отримання пільг;

- доручити Міністерству соціальної політики України за участю Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України опрацювати питання визначення в установленому порядку науково обґрунтованих норм забезпечення населення твердим паливом і скрапленим газом для надання пільг і житлових субсидій за рахунок субвенції.

2. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аудиту надіслати Міністерству фінансів України та рекомендувати:

- прискорити внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проектів законодавчих актів щодо внесення змін:

до Бюджетного кодексу України:

щодо виключення із частиною 2 статті 102 положення про надання пільг за рахунок коштів субвенції особам, які мали таке право згідно із статтею 48 Гірничого закону України (з розрахунку вартості 3,1 тонни вугілля або торф'яного брикету на рік);

до статей 89 і 102 щодо виключення з переліку окремих пільгових категорій громадян у зв'язку із втратою чинності з 07.11.2015 Законом України «Про міліцію» та прийняття нового Закону України «Про прокуратуру»;

до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256, пунктів 5, 6, 8 і 9 затвердженого нею Порядку фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з державного бюджету в частині вилучення положень щодо надання компенсації особам, які згідно із статтями 43 і 48 Гірничого закону України мають право на безоплатне отримання вугілля на побутові потреби, але проживають у будинках, що мають центральне опалення, за рахунок субвенцій з державного бюджету;

- взяти участь у розробленні Мінсоцполітики методики та правил обрахунку обсягу субвенції відповідно до вимог статті 7 Бюджетного кодексу України.

3. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аудиту надіслати Міністерству соціальної політики України та рекомендувати:

- підготувати та внести на розгляд Кабінету Міністрів України зміни до Порядку надання пільг на придбання твердого палива і скрапленого газу за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 77, у частині встановлення чітких термінів призначення пільг;

- розробити спільно з Міністерством фінансів України методику та правила обрахунку обсягу субвенції відповідно до вимог статті 7 Бюджетного кодексу України;

- опрацювати спільно з Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України питання щодо визначення в установленому порядку науково обґрунтованих норм забезпечення населення твердим паливом і скрапленим газом;

- доручити органам соціального захисту населення на місцях взяти додаткових заходів щодо забезпечення контролю за поверненням неправомірно виплачених коштів субсидій до державного бюджету.

4. Про результати аудиту поінформувати Верховну Раду України.

5. Оприлюднити рішення Рахункової палати, Звіт та результати розгляду рішення об'єктами аудиту на веб-сайті Рахункової палати.

Член Рахункової палати

Г.Ю. Самусь

Додаток 1

Перелік категорій громадян України, пільги яким на придбання твердого палива і скрапленого газу надаються за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, і розміри основних знижок

№ з/п	Категорії пільговиків	Кількість пільговиків станом на 01.01.2015	Кількість пільговиків станом на 01.01.2017	Розмір основних знижок, відс.	
				тверде паливо	скраплений газ
1	2	3	4	5	6
I. За соціальною ознакою					
<i>Закон України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”</i>					
1	ветерани війни:				
а)	учасники бойових дій	21 957	47 547	75	75
б)	інваліди війни та прирівняні до них особи	10 785	8 602	100	100
в)	учасники війни	175 552	97 437	50	50
2	особи, на яких поширюється чинність Закону України	22 933	8 754	50	50
3	особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною	48	4	100	100
4	вдови (вдівці) та батьки померлих (загиблих) осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною			100	100
<i>Закон України „Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні”</i>					
5	особи, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною	213	35	100	-
6	вдови (вдівці) та батьки померлих (загиблих) осіб, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною			100	-
<i>Закон України „Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист”</i>					
7	ветерани військової служби	5 682	5 528	50	-
8	ветерани органів внутрішніх справ			50	-
9	ветерани податкової міліції			50	-
10	ветерани державної пожежної охорони			50	-
11	ветерани Державної кримінально-виконавчої служби			50	-
12	ветерани служби цивільного захисту			50	-
13	ветерани Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України			50	-
14	вдови (вдівці) померлих (загиблих) ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів податкової міліції, ветеранів державної пожежної охорони, ветеранів Державної кримінально-виконавчої служби, ветеранів служби цивільного захисту та ветеранів Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України			50	-

1	2	3	4	5	6
Закон України „Про жертви нацистських переслідувань”					
15	жертви нацистських переслідувань:				
а)	колишні неповнолітні (яким на момент ув'язнення не виповнилося 18 років) в'язні концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового тримання, створених фашистською Німеччиною та її союзниками в період Другої світової війни, а також дітям, які народилися у зазначених місцях	213	125	75	-
б)	колишні малолітні (яким на момент ув'язнення не виповнилося 14 років) в'язні концентраційних таборів, гетто та інших місць примусового тримання, визнаних інвалідами від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин			100	-
в)	колишні в'язні концентраційних таборів, гетто та інших місць примусового тримання в період Великої Вітчизняної війни та Другої світової війни; особи, які були насильно вивезені на примусові роботи на територію Німеччини або її союзників; діти партизанів, підпільників, інших учасників боротьби з націонал-соціалістським режимом у тилу ворога, які у зв'язку з патріотичною діяльністю їх батьків було піддано репресіям, фізичним розправам, гонінням			50	-
г)	дружини (чоловіки) померлих жертв нацистських переслідувань, визнаних за життя інвалідами від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге			50	-
Закон України „Про охорону дитинства”					
16	багатодітні сім'ї	69 936	46 273	50	50
Закон України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”					
17	громадяни які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи:				
а)	особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (категорії 1-4)	236 450	69 849	50	-
б)	діти-інваліди, інвалідність яких пов'язано з наслідками Чорнобильської катастрофи			50	-
в)	дружина (чоловік) та опікуни (на час опікунства) дітей померлих громадян, смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою			50	-
Закон України „Про міліцію”					
18	звільнені зі служби за віком, у зв'язку з хворобою або за вислугою років працівники міліції, особи начальницького складу податкової міліції, рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої системи	5 106	-	50	-
19	звільнені зі служби за віком, у зв'язку з хворобою або за вислугою років працівники міліції, особи начальницького складу податкової міліції, рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої системи у сільській місцевості			100	-

1	2	3	4	5	6
20	діти працівників міліції, осіб начальницького складу податкової міліції, кримінально-виконавчої системи, загиблих, або померлих у зв'язку з виконанням службових обов'язків, непрацездатні члени сімей, які перебували на їх утриманні			100	-
21	діти (до досягнення повноліття) працівників міліції, осіб начальницького складу податкової міліції, рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої системи, загиблих, або померлих у зв'язку з виконанням службових обов'язків, непрацездатні члени сімей, які перебували на їх утриманні у сільській місцевості			100	-
Кодекс цивільного захисту					
22	звільнені зі служби за віком, у зв'язку з хворобою або за вислугою років особи рядового та начальницького складу державної пожежної охорони			50	-
23	діти (до досягнення повноліття) осіб рядового і начальницького складу державної пожежної охорони загиблих у зв'язку з виконанням службових обов'язків, непрацездатні члени сімей, які перебували на їх утриманні	13	33	50	-
Закон України „Про захист рослин”					
24	пенсіонери з числа спеціалістів із захисту рослин у сільській місцевості	25	20	100	-
Основи законодавства України про охорону здоров'я					
25	пенсіонери з числа медичних, фармацевтичних працівників у сільській місцевості	13 306	11 038	100	-
Закон України „Про культуру”					
26	пенсіонери з числа працівників культури у сільській місцевості	524	617	100	-
Закон України „Про бібліотеки і бібліотечну справу”					
27	пенсіонери з числа працівників бібліотек у сільській місцевості	1 520	1 496	100	-
Закон України „Про освіту”					
28	пенсіонери з числа педагогічних працівників у сільській місцевості	31 034	26 014	100	-
Гірничий закон України					
29	особи, які мають таке право згідно із статтею 48 Закону	11 661	-	100	-
II. За професійною ознакою					
Основи законодавства України про охорону здоров'я					
30	медичні, фармацевтичні працівники у сільській місцевості	облік не ведеться	облік не ведеться	100	-
Закон України „Про культуру”					
31	працівники культури у сільській місцевості	облік не ведеться	облік не ведеться	100	-
Закон України „Про бібліотеки і бібліотечну справу”					
32	працівники бібліотек у сільській місцевості	облік не ведеться	облік не ведеться	100	-
Закон України „Про освіту”					
33	педагогічні працівники у сільській місцевості	облік не ведеться	облік не ведеться	100	-

ДАНИ

про потребу, розподіл асигнувань і стан розрахунків за коштами субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого побутового палива і скрапленого газу у 2015 році

тис. грн

Назва адміністративно-територіальних одиниць	Заборгованість місцевих бюджетів станом на 01.01.2015	Потреба в коштах субвенції на 2015 рік (розрахована Мінфіном)	Розподілено законом про держбюджет на 2015 рік (зі змінами)	Перерозподілено розпорядженнями Уряду	Відс. збільшення (зменшення) видатків	Передбачено розписом на 2015 рік (зі змінами)	Фактично нараховано з урахуванням заборгованості	Виділено асигнувань	Виконання розпису (відс.)	Касові видатки	Залишок на рахунках місцевих бюджетів (перераховано до бюджету в січні 2016 р.)	Повернено до держбюджету станом на 01.01.2016	Заборгованість місцевих бюджетів станом на 01.01.2016
Вінницька обл.	745,0	62 633,1	64 000,3	40 691,4	63,6	104 691,7	118 760,8	104 691,7	100,0	104 687,7	-	4,0	14 073,1
Волинська обл.	422,3	41 913,1	41 913,1	17 135,5	40,9	59 048,6	64 402,3	59 048,6	100,0	59 048,6	-	0,0	5 353,7
Дніпропетровська обл.	806,7	13 982,2	16 398,8	7 298,1	44,5	23 696,9	26 929,2	23 035,3	97,2	23 028,0	-	7,3	3 901,2
Донецька обл.	790,3	69 491,9	49 260,8	-6 900,0	-14,0	42 360,8	42 646,2	41 482,6	97,9	41 373,3	-	109,4	1 272,9
Житомирська обл.	450,0	68 246,6	68 246,6	18 735,3	27,5	86 981,9	103 601,5	86 981,9	100,0	86 822,1	-	159,7	16 779,4
Закарпатська обл.	32,4	19 411,4	22 122,6	13 339,3	60,3	35 461,9	36 218,5	35 461,0	100,0	35 455,1	-	5,9	763,4
Запорізька обл.	369,1	23 037,6	26 473,5	13 440,5	50,8	39 914,0	45 849,2	39 294,5	98,4	39 294,5	-	0,0	6 554,7
Івано-Франківська обл.	457,5	14 945,0	15 162,3	8 605,2	56,8	23 767,5	28 155,2	23 162,3	97,5	23 162,3	-	0,0	4 992,9
Київська обл.	444,0	14 160,7	14 160,7	1 039,3	7,3	15 200,0	21 269,1	14 917,9	98,1	14 917,8	-	0,1	6 351,3
Кіровоградська обл.	564,3	41 895,7	57 422,2	20 235,2	35,2	77 657,4	89 715,3	77 657,4	100,0	77 656,2	-	1,2	12 059,1
Луганська обл.	41 497,5	61 669,2	35 251,5	-29 001,6	-82,3	6 249,9	6 435,2	4 968,2	79,5%	4 964,3	-	3,9	1 470,9
Львівська обл.	967,4	20 022,0	20 022,0	10 719,3	53,5	30 741,3	33 640,2	30 741,2	100,0	30 738,0	-	3,2	2 902,2
Миколаївська обл.	667,7	22 970,9	28 384,6	18 013,2	63,5	46 397,8	51 454,8	46 397,7	100,0	46 397,7	-	0,0	5 057,1
Одеська обл.	1 033,1	48 800,1	48 800,1	47 651,5	97,6	96 451,6	102 372,6	96 451,5	100,0	96 244,8	-	206,7	6 127,8
Полтавська обл.	55,3	9 145,0	9 145,0	7 755,2	84,8	16 900,2	18 760,2	16 900,1	100,0	16 761,0	-	139,1	1 999,3
Рівненська обл.	1 872,6	63 338,9	63 338,9	5 050,5	8,0	68 389,4	77 793,7	67 929,1	99,3	67 928,7	-	0,4	9 864,9
Сумська обл.	525,4	27 182,5	31 596,7	10 715,3	33,9	42 312,0	48 986,2	42 179,5	99,7	42 179,5	-	0,0	6 806,8
Тернопільська обл.	228,9	11 964,3	14 048,4	10 472,5	74,5	24 520,9	25 961,2	24 520,8	100,0	24 520,8	-	0,0	1 440,3
Харківська обл.	69,4	18 174,6	18 174,6	15 097,0	83,1	33 271,6	35 073,6	32 805,7	98,6	32 800,8	-	4,9	2 272,8
Херсонська обл.	63,8	34 273,3	41 668,9	24 628,1	59,1	66 297,0	75 108,7	66 296,9	100,0	66 286,2	-	10,7	8 822,5
Хмельницька обл.	403,4	25 670,0	26 747,2	10 300,0	38,5	37 047,2	42 481,1	36 281,0	97,9	36 281,0	-	0,0	6 200,0
Черкаська обл.	108,2	34 769,9	34 769,9	22 115,0	63,6	56 884,9	62 257,2	56 884,8	100,0	56 823,2	2,5	59,2	5 431,5
Чернівецька обл.	676,5	20 370,9	20 370,9	17 936,5	88,0	38 307,4	45 821,2	37 860,9	98,8	37 860,9	-	0,0	7 960,4
Чернігівська обл.	907,7	38 203,2	38 792,5	16 902,6	43,6	55 695,1	58 484,8	55 695,1	100,0	55 693,7	-	1,4	2 791,1
м. Київ	6,2	105,2	105,2	75,0	71,3	180,2	180,2	169,2	93,9	169,2	-	0,0	11,1
РАЗОМ	54 164,8	806 377,3	806 377,3	322 049,9	39,9	1 128 427,2	1 262 358,3	1 121 815,0	99,4	1 121 095,4	2,5	719,6	141 260,4

ДАНІ
про потребу, розподіл асигнувань і стан розрахунків за коштами субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам
на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого побутового палива і скрапленого газу у 2016 році

тис. грн

Назва адміністративно-територіальних одиниць	Заборгованість місцевих бюджетів станом на 01.01.2016	Потреба в коштах субвенції на 2016 рік (розрахована Мінфіном)	Розподілено законом про держбюджет на 2016 рік	Перерозподілено розпорядженнями Уряду	Відс. збільшення видатків	Передбачено розписом на 2016 рік (зі змінами)	Фактично нараховано з урахуванням заборгованості	Виділено асигнувань	Виконання розпису (відс.)	Касові видатки	Залишок на кінець звітного періоду на рахунках місцевих бюджетів (перераховано до бюджету у січні 2017 р.)	Повернено до держбюджету станом на 01.01.2017	Заборгованість місцевих бюджетів станом на 01.01.2017
Вінницька обл.	14 073,1	122 850,5	122 850,5	89 152,9	72,6	212 003,4	228 141,8	212 003,4	100,0	211 850,5	-	152,9	16 291,3
Волинська обл.	5 353,7	56 474,4	56 474,4	75 358,5	133,4	131 832,9	134 904,3	131 225,0	99,5	131 225,0	-	0,0	3 679,3
Дніпропетровська обл.	3 901,2	20 808,1	20 808,1	22 866,2	109,9	43 674,3	47 284,9	43 674,0	100,0	43 670,3	-	3,8	3 614,6
Донецька обл.	1 272,9	35 096,0	35 096,0	31 463,3	89,6	66 559,3	78 515,3	66 559,2	100,0	66 492,8	23,5	43,0	12 022,5
Житомирська обл.	16 779,4	128 402,3	128 402,3	60 571,9	47,2	188 974,2	202 578,1	187 589,8	99,3	187 551,1	-	38,8	15 027,0
Закарпатська обл.	763,4	34 633,7	34 633,7	35 995,4	103,9	70 629,1	73 576,9	70 629,1	100,0	70 595,9	-	33,2	2 981,0
Запорізька обл.	6 554,7	44 532,1	44 532,1	60 318,3	135,4	104 850,4	109 010,6	103 559,4	98,8	103 559,4	-	0,0	5 451,2
Івано-Франківська обл.	4 992,9	24 554,4	24 554,4	28 955,3	117,9	53 509,7	58 553,9	53 509,7	100,0	53 286,2	-	223,5	5 267,7
Київська обл.	6 351,3	24 250,5	24 250,5	16 462,0	67,9	40 712,5	43 208,6	40 302,3	99,0	40 287,6	-	14,7	2 920,9
Кіровоградська обл.	12 059,1	80 341,4	80 341,4	87 444,4	108,8	167 785,8	183 695,7	165 421,8	98,6	165 421,5	-	0,2	18 274,1
Луганська обл.	1 470,9	5 678,3	5 678,3	10 668,8	187,9	16 347,1	17 754,4	16 347,0	100,0	16 338,5	-	8,5	1 415,9
Львівська обл.	2 902,2	29 701,6	29 701,6	29 299,3	98,6	59 000,9	63 994,2	58 802,3	99,7	58 802,3	-	0,1	5 191,9
Миколаївська обл.	5 057,1	40 700,4	40 700,4	75 028,6	184,3	115 729,0	114 263,6	115 148,5	99,5	113 691,4	-	1 457,0	572,2
Одеська обл.	6 127,8	82 654,3	82 654,3	66 124,1	80,0	148 778,4	190 128,1	148 778,4	100,0	148 747,2	-	31,1	41 380,9
Полтавська обл.	1 999,3	18 644,5	18 644,5	12 432,7	66,7	31 077,2	34 208,4	30 646,8	98,6	30 631,4	-	15,5	3 577,0
Рівненська обл.	9 864,9	98 730,5	98 730,5	23 721,9	24,0	122 452,4	138 098,0	122 452,3	100,0	122 447,6	-	4,7	15 650,4
Сумська обл.	6 806,8	44 834,7	44 834,7	58 596,2	130,7	103 430,9	104 961,8	103 430,9	100,0	103 068,6	-	362,3	1 893,2
Тернопільська обл.	1 440,3	19 479,7	19 479,7	36 356,4	186,6	55 836,1	56 906,1	55 046,4	98,6	55 045,3	-	1,2	1 860,8
Харківська обл.	2 272,8	27 597,9	27 597,9	13 659,7	49,5	41 257,6	66 215,6	41 257,5	100,0	41 241,8	-	15,7	24 973,8
Херсонська обл.	8 822,5	57 446,6	57 446,6	102 054,4	177,7	159 501,0	165 904,1	157 773,1	98,9	157 741,7	-	31,4	8 162,4
Хмельницька обл.	6 200,0	45 897,5	45 897,5	47 401,7	103,3	93 299,2	102 467,6	91 944,3	98,5	91 944,3	-	0,0	10 523,3
Черкаська обл.	5 431,5	52 932,6	52 932,6	41 077,6	77,6	94 010,2	104 684,3	94 010,1	100,0	93 905,7	-	104,5	10 778,7
Чернівецька обл.	7 960,4	37 231,0	37 231,0	15 415,1	41,4	52 646,1	63 371,1	52 324,9	99,4	52 314,9	-	10,0	11 056,2
Чернігівська обл.	2 791,1	71 162,3	71 162,3	49 226,2	69,2	120 388,5	130 000,9	119 714,4	99,4	119 711,3	-	3,1	10 289,6
м. Київ	13,2	537,5	537,5	-	-	537,5	238,8	204,5	38,0	204,5	-	0,0	34,3
РАЗОМ	141 262,5	1 205 172,8	1 205 172,8	1 089 650,9	90,4	2 294 823,7	2 512 667,1	2 282 355,3	99,5	2 279 776,7	23,5	2 555,2	232 890,2